

REPUBLIKA

Rok I | LÓDŹ, CZWARTEK 21 STYCZNIA 1926 r. | NUMER POJEDYŃCZY 20 GROSZY | № 21
 REDAKCJA I ADMINISTRACJA PIOTRKOWSKA 49 | WYDANIE PORANNE. | TELEFONY REDAKCJI: 27-24, 36-43, 36-44.
 GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU | TELEFON ADMINISTRACJI: 22-14

Mahatma Ghandi, przywódca hinduski o ruchu niepodległościowego, wycofał się z polityki

Co od nas kupili bolszewicy i co nam wzamian za to sprzedali?

Z Warszawy donoszą:
 Grudniowa statystyka handlu polskiego z Rosją przedstawia się jak następuje:

Przywieziono do Polski 75 wagonów towarów, z czego 52 wagony rudy żelaznej 20 — ryb 13 — oleju.

Polska sprzedała Rosji:
 77 wagonów tkanin bawełnianych, 2 wagony manufaktury, 72 — naczyń emaljowanych, 41 maszyn i narzędzi rolniczych, 24 — parafiny i 16 wagonów pozostałych ładunków.

Bank gospodarstwa krajowego chronił fałszerza Płonkę.

Cieszyn, 20 stycznia.
 W związku z aferą Leona Płonki wykazało się, że był on prokurentem Banku gospodarstwa krajowego w Cieszynie, potem objął posadę w fabryce czekolady, dla której starał się o kredyt w Banku gospodarstwa krajowego na mocy sfalszowanej gwarancji.

Po ujawnieniu, że gwarancja była sfalszowana, dyrektor banku w Cieszynie nie przekazał sprawy prokuratorowi, a załatwił incydent osobiście.

Następnie Płonka, mimo, że wystąpił z banku, nie odebrano prokury i na tej zasadzie Bank Polski w Bielsku honorował czek wystawiony przez Płonkę. — Płonka miał paszport zagraniczny czechosłowacki. Po wykryciu nadużycia uciekł do Ameryki.

Owsa ledwie starczy na wyżywienie rodzimego bydła.

Z Warszawy donoszą:
 Najbliższe posiedzenie komitetu ekonomicznego rady ministrów odbędzie się w piątek. Do najważniejszych spraw jakie na tem posiedzeniu będą rozpatrywane, należą: 1) wniosek ministra spraw wewnętrznych o uregulowaniu cen artykułów pierwszej potrzeby i 2) wniosek ministra spraw wojskowych w sprawie wywozu zagranicę owsa. We wniosku tym minister spraw wojskowych wypowiada się przeciw dalszemu wywozowi owsa, gdyż zagraża on interesom armii, tego głównego odbiorcy owsa.

Zjazd pacyfistek.

Gdańsk, 20 stycznia.
 „Danziger Volksstimme” donosi, że w porównie lutego r. b. odbędzie się w Warszawie zjazd Kobięcej organizacji pacyfistycznej. W jej skład wchodzić będą: polki i Niemki. Reprezentowane będą: Berlin, Wrocław, Gdańsk i Królewiec.

Grabarze oświaty.

Jeden Grabski zrujnował nas materialnie, drugi chce nas cofnąć w mroki średniowiecza.

Minister z nieprawdziwego zdarzenia powinien jaknajprędzej pójść w ślady swego brata.

Specj. koresp. warsz. „Il. Republiki” (M. D.) donosi:

Jedyna w swoim rodzaju walka z oświatą, prowadzona pod komendą ministra oświecenia publicznego, porusza coraz szersze warstwy społeczeństwa, które nie mają słów oburzenia dla gorszącej wprost polityki tego, który, miał stać na straży oświaty, jest tej oświaty grabarzem.

Oto kilka świeżych przykładów tych niesłychanych metod rządzenia:

Min. oświaty rozesało do wyższych uczelni okólnik, polecający wypłacić stypendystom aż po 40 zł. na poczet stypendjów za m. styczeń.

Kiedy i w jakiej wysokości wypłacona będzie reszta, okólnik nie wskazuje, co stoi w rażącej sprzeczności z przyrzeczeniem, danem w ub. tygodniu

delegacji młodzieży akademickiej przez min. St. Grabskiego, który wesołenniej obiecał, iż najdalej do końca tygodnia, tj. do 16 b.m. wypłacone zostaną stypendja przynajmniej w wysokości 30 proc. Tymczasem 30 zł. stanowią zaledwie około 25 proc. dotychczasowych poborów stypendjalnych.

Łatwo tak lekceważyć głód i nędzę uczącej się młodzieży rozmaitym kauzyperdom i ministerjalnym figurom, które mają odpowiednie pobory, remuneracje i inne dochody nadzwyczajne...

Ale oto drugi przykład, bodaj jeszcze bardziej jaskrawy:

W dniu wczorajszym rektor uniwersytetu jagiellońskiego otrzymał depeczę ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego, w której znajduje się polecenie redukcji o 25 proc.

Redukcja ma dotyczyć przede wszystkim adjuktów i asystentów.

Podobny telegram o redukcji otrzymała akademja górnicza w Krakowie z zapowiedzią, że zostanie wcielona jako 6-ty wydział do uniwersytetu jagiellońskiego.

Redukcji podlegają też wykłady poruczone, za które dawny profesor osobno był honorowany.

Min. żąda, by już w ciągu dnia dzisiejszego zdecydować, które katedry asystenckie i którzy funkcjonariusze mają ulec zredukowaniu. W razie, gdyby rektor tej sprawy dziś nie załatwił, min. dokona redukcji według własnego uznania.

Niesłychane to naprawdę zjawisko, aby w kraju, liczącym na 30 milj. mieszkańców właściwie trzy uniwersytety w całym znaczeniu tego słowa (Warszawa, Kraków, Lwów), redukować głodowe budżety tych ośrodków kultury o czwartą część ich mizernej wysokości.

Nie można się dziwić, że te i poprzednie „genjalne” koncepcje rządzącego intuicją i objawieniami fachowca konkordatowego wywołały w całym kraju najwyższe oburzenie.

Rektor wspomnianej akademji górniczej przyjeżdża dzisiaj do Warszawy aby ratować przynajmniej najniezbędniejsze katedry przed zamaszystem pociągnięciem stopionego, zardzewiałego pióra ministerjalnego.

We Lwowie odbył się wiec rodziców, którzy w najostrożniejszy sposób poparli tragicomiczne wprost porzucenie p. St. Grabskiego.

W Warszawie odbyło się walne zgromadzenie zw. nauczycielstwa szkół powszechnych.

Nastrój wśród zebranych był w najwyższym stopniu podniecony. Mówiono o tem, że szkoły są przetadowane, a nauczycielewie przeciążeni pracą, i że nauczycielstwo używa wszelkich środków, aby niedopuszczyć do planowanego zamachu na oświatę.

Pozatem w ostrej formie protestowano przeciwko zamykaniu kursów nauczycielskich, tudzież przeciwko uzałężnieniu władz szkolnych od instancji administracyjnych.

Poddano przytem druzgocącej krytyce rządu ministerjalne p. Stan. Grabskiego, które cechują niefortunne pomysły, nietylko oszczędnościowe, ale i organizacyjne oraz pedagogiczne.

Panuje powszechne mniemanie, że p. Grabski dostatecznie już dowiódł, iż nie dorósł do szczytnej misji, jaką mu z przetargów partyjnych o teki przypada w udziale, i że wobec tego powinien jaknajprędzej spocząć na zbitwiałych laurach, idąc w ślady swego brata p. Władysława Grabskiego.

O pożyczkach i dzierżawach chwilowo niema mowy.

Min. skarbu wszystkiemu zaprzecza i prosi o powszechną dyskrecję.

P. Młynarski jest niewinny, jak nowonarodzone dziecko.

Min. skarbu nadsyła nam następujące wyjaśnienia:

Wobec zjawienia się w niektórych organach prasy informacji o charakterze i stanie rokowań rządu polskiego z amerykańską grupą „Bankers Trust” w sprawie pożyczki opartej na dzierżawie monopolu tytoniowego, ministerstwo skarbu wyjaśnia raz jeszcze, że wszelkie pogłoski o warunkach finansowych pożyczki i dzierżawy monopolu tytoniowego są zupełnie bezpodstawne i nie odpowiadają rzeczywistości.

Najlepszym tego dowodem jest fakt, że ani w St. Zjednoczonych, ani dotąd w Warszawie nie prowadzono jeszcze żadnych rozmów na temat warunków transakcji.

Delegacja Bankers Trustu zajęta jest technicznym badaniem monopolu jako przedsięwzięcia, a Bankers Trust nie otrzymał od rządu polskiego żadnych innych zapewnień, jak tylko to jedno, że Polska z nikim innym w sprawie dzierżawy monopolu tytoniowego do dnia 6-go marca b.r. pertraktować nie będzie.

Należy również przypomnieć, że transakcja, oparta na dzierżawie jakiegobądź monopolu państwowego, musi być przedmiotem uchwały ciała ustawodawczego; w razie zawarcia tej transakcji na zasadzie dzierżawy państwowego monopolu tytoniowego będą musiały być uwzględnione dotychczasowe zobowiązania państwa.

Następnie ministerstwo skarbu stwierdza, że przyjazd i pobyt prof. Kemmerra nie miał nic wspólnego z opcją Bankers Trustu i przyjazdem jego delegatów.

Również nie odpowiadają rzeczywistości podawane przez niektóre piśmiennictwa informacje o rzekomo toczących się pertraktacjach w sprawie nowej pożyczki dla Polski we Włoszech.

Ministerstwo skarbu czuje się zmuszone podkreślić, że alarmowanie opinii

publicznej przez ogłaszanie nieprawdziwych wiadomości o zamierzeniach Rządu w zakresie kredytu zagranicznego, za mierzania te utrudnia i może szkodzić ich realizacji.

W związku z ogłoszonymi w niektórych organach prasy wiadomościami o udziale wiceprezesa Banku Polskiego Dr. F. Młynarskiego w zawieraniu pożyczek zagranicznych, ministerstwo skarbu stwierdza, że dr. Młynarski nie brał udziału w zawieraniu pożyczki włoskiej z roku 1924 i ośmioprocentowej pożyczki amerykańskiej, emitowanej za pośrednictwem Dillon Read Co., jak również w rokowaniach o wydzierżawienie monopolu zapalczanego i w sprawie pożyczki zapalczanej, emitowanej za pośrednictwem International Match Co.

Również zaproszenie do Polski sir William Good'a miało miejsce bez udziału dr. Młynarskiego.

Natomiast na skutek specjalnego upoważnienia rządu dr. Młynarski podpisał w St. Zjednoczonych opcję z Bankers Trustem, nie zawierającą żadnych warunków pożyczki, i obecnie na własne życzenie nie bierze udziału w delegacji ministerstwa skarbu do rokowań z Bankers Trustem.

Dowiadujemy się z wiarogodnego źródła, że dotychczas badanie organizacji i dochodowości polskiego monopolu tytoniowego przez ekspertów „Bankers Trust'u” nie posunęło się tak daleko, by mogła być mowa o bliskim jego zakończeniu. Prace ekspertów posuwają się normalnie naprzód i w każdym razie w tym tygodniu jeszcze zakończone nie będą. Co za tem idzie, nie może być również mowy o bliskim wyjeździe specjalnej delegacji polskiej do Ameryki w celu sfinalizowania umowy o pożyczkę zagraniczną dla Polski.

**Doumer ustąpi,
ale Briand pozostanie.**

Paryż, 20 stycznia.
Agencja Wschodnia.

Dymisja ministra finansów Doumera jest kwestją zdecydowaną. Powodem, jak wiadomo, jest odrzucenie projektów finansowych Doumera.

Gdyby nawet Doumer ustąpił, gabinet Brianda nie będzie zachwiany, a to na skutek różnic, jakie stnieją między Briandem a Doumerem.

**Widmo wojny o kolej
mandżurską.**

Londyn, 20 stycznia.
Polska Agencja Telegraficzna.

Jak donoszą z Mandżurji rokowania władz chińskich z sowieckim konsulem generalnym w Charbinie co do przejazdu wojsk chińskich na koleji wschodniej pozostały bez rezultatu. Walka o porównanie nad tą koleją zdaje się być nieunikniona.

Sowieci zamierzają podobno przedsięwziąć zbrojną interwencję.

Obecnie komunikacja jest przerwana.

**Mordy rytualne w Ameryce
Biali czciciele murzyńskiego
bożka.**

Nowy Jork, 20 stycznia.
Polska Agencja Telegraficzna.

Dzienniki donoszą z Nowego Jorku o wykryciu morderstw, dokonywanych dla celów rytualnych przez tajną sektę, czczącą murzyńskiego bożka Boodor.

Członkowie sekty należeli do rasy białej.

Aresztowano ostatnio pod zarzutem zabicia młodej dziewczyny małżeństwo Musca.

Musca i jego żona odstawieli zostali do kliniki psychiatrycznej w celu poddać ich obserwacji. — Członków sekty aresztowano.

Tanim kosztem

wystawiać będziemy małe weksle

Z Warszawy donoszą nam:

Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji skarbowej przyjęto w trzecim czytaniu projekt ustawy stemplowej.

Z przyjętych postanowień zasługują na uwagę: obniżenie opłaty od ubezpieczeń z 3 na 2 proc., obniżenie opłaty od weksli, opiewających na drobne kwoty do 60 zł., na 20 gr., uchylenie obecnie obowiązującego przepisu, częściowo unie ważniącego umowy, mieszczące zataje nie ceny sprzedaży.

Notatki telegraficzne.

— Dzisiaj, odbędzie się w Kairze uroczystość poświęcenia tamy na Nilu błękitnym, dzięki której pustynia, tak wielka jak trzecia część Anglii, zmieniona będzie w urodzajny kraj, przynoszący rocznie 20 tysięcy ton bawełny.

— Wojska marszałka Tsang-Tso-Lina, które brały udział w wielkiej bitwie pod Szanghaj-Kwanem, posuwają się zwycięsko w kierunku na Pekin.

— Według doniesień z Albanii, Achmed-bej-Zogu, zamierza w czasie najbliższym obwołać się królem albańskim.

— „Neues Wiener Tageblatt“ donosi z Berlina, że stwierdzono ostatecznie, iż wbrew doniesieniom prasy, p. Czajkowska nie jest córką b. cara, Anasztazja.

Nowy gabinet niemiecki

posiada wybitnie umiarkowany charakter.

Prawica i lewica nie wrożą mu długiego żywota.

LISTA LUDZI KANC. LUTHERA,
Berlin, 20 stycznia.

Tak długo przewlekany kryzys gabinetowy został wreszcie zlikwidowany.

Prezydent Hindenburg zatwierdził dzisiaj nowy gabinet, na którego czele staje kanclerz Luther.

Skład gabinetu jest następujący:

Minister spraw zagranicznych, Stresemann,

Spraw wewnętrznych — Kulz, (demokrata),

Finansów — Reinholz (dem.),

Sprawiedliwości i terytorjów okupowanych — Marx (centrum),

Reichswehry — Gessler,

Poczt — Singl,

Gospodarki — Kurtius, (niem. partja ludowa),

Pracy — Brauns,

Komunikacji — Krolne,

Do rządu weszło czterech nowych ministrów.

DLACZEGO USUNIETO KOCHA?

Berlin, 20 stycznia.
Polska Agencja Telegraficzna.

Deklaracji rządowej nowego gabinetu oczekują tu dopiero jutro. W oczeki-

waniu jej prasa wita dziś powstanie nowego gabinetu z pewną rezerwą.

Pisma demokratyczne uważają, że wykluczenie w ostatniej chwili z gabinetu ich przywódcy, Kocha, jest afrontem dla stronnictwa, które poniosło wielką ofiarę, biorąc udział w nowym gabinecie.

„Berliner Tageblatt“ pisze, że Koch nie wszedł do gabinetu dlatego, że jego opinie wydały się zbyt łaskawo republikkańskie. Pismo wyraża nadzieję, że ministrowie demokratyczni, będący członkami obecnego gabinetu, nie odstąpią na krok od opinii, wyrażonych w imieniu stronnictwa przez Kocha.

SMUTNE HOROSKOPI.

Berlin, 20 stycznia.
Agencja Wschodnia.

Nowo ukonstytuowany rząd nie natrafił w sferach prawicowych na wielkie uznanie.

Zarzucają mu tam zbyt republikańskie tendencje.

Również socjal-demokraci są nastroszeni względem nowego gabinetu nieprzychylnie. Daje to poniekąd gwarancję, iż rząd ten będzie bardziej neutralnym, niż którykolwiek z dotychczasowych.

Polityka zewnętrzna utrzymana będzie na linii dotychczasowej, wewnętrzna na zboczy bardziej na lewo.

Jeśli nowy rząd nie będzie umiał zre-

cznie lawirować, żywot jego nie będzie zbyt długi.

FRANCUZI ZOSTAJĄ W NADRENJI.

Paryż, 20 stycznia.

„Journal“ donosi, iż Briand, odpowiadając ambasadorowi von Hoeschowi na uczynione przezeń demarche, zaznaczył iż nie może być w chwili obecnej mowy o zredukowaniu wojsk francuskich w Nadrenji.

REFERENDUM LUDOWE ZADECYDUJE O ODSZKODOWANIACH DLA B. PANUJĄCYCH.

Berlin, 20 stycznia.

Komitet wykonawczy partji socjal-demokratycznej postanowił wczoraj nie przyłączać się do akcji komunistów i ligi obrony praw człowieka, mającej na celu urządzenie plebiscytu w sprawie wywłaszczenia b. rodzin panujących.

Komitet uważa postawienie sprawy przez komunistów za niezręczne i dlatego postanowił wszcząć samodzielną akcję w sprawie uregulowania kwestji odszkodowań dla b. rodzin panujących, również jednak w drodze plebiscytu.

Jednocześnie komitet zwrócił się do związków zawodowych z prośbą o pośrednictwo w celu uzgodnienia akcji socjalistów i komunistów i zredagowania kompromisowej formułki, którą poddałoby pod głosowanie.

Skompromitowany rząd węgierski

usiłuje zbagatelizować i zatuszować sprawę fałszerzy 1000-frankówek.

Ze względów państwowych opozycja nie oponuje.

Wariat i mnich.

Budapeszt, 20 stycznia.

Faszystowskie dzienniki rozpoczęły najzupełniej cyniczną kampanję, zmierzającą do wyjednania oswobodzenia głównych współwinowajców skandalu fałszerstw.

Dzienniki wysuwają tezę, że główni aresztowani ze względu bądź na stanowiska, jakie zajmują, bądź też na charakter wysoce polityczny ich roli nie mogą być w każdym razie sądeni przez zwykłe sądy kryminalne.

Dziennik „Ujnem Zedek“ donosi ze swojej strony, że Nadossy zdradza wyraźne oznaki poczarków obłędu i że zdrowie Windischgraetzta jest katastrofalnie podkopane.

Ten sam dziennik donosi, że biskup Zadravec ma wspiąć się do klasztoru,

wskutek czego będzie podlegał tylko jurysdykcji władz kościelnych.

Sledztwo na ukończeniu.

Budapeszt, 20 stycznia.

Według informacji z kół sądowych sledztwo w sprawie afery frankowej toczy się obecnie w kierunku stwierdzenia winy poszczególnych oskarżonych. Wypracowanie aktów oskarżenia ukończone zostanie w ciągu 8 dni.

Rozprawa główna rozpocznie się prawdopodobnie za 4, najpóźniej za 6 tygodni.

Kozły ofiarne.

Budapeszt, 20 stycznia.

Krażą tu pogłoski o możliwości rekonstrukcji gabinetu, a mianowicie ustąpiłoby mieli ministrowie: Rakowsky i Klebelsberg.

**Wewnętrzne zawieszenie
broni.**

Budapeszt, 20 stycznia.

Na podstawie porozumienia, osiągniętego pomiędzy rządem a opozycją, utworzona będzie pod przewodnictwem wiceprezydenta zgromadzenia narodowego komisja, złożona z 25-ciu członków. W komisji tej będzie także reprezentowana opozycja.

Prezydent ministrów hr. Bethlem zgodził się, aby komisja po ukończeniu sledztwa sądowego, jednakże przed rozpoczęciem rozprawy sądowej, mogła przestudjować wszystkie akty sledztwa

Budapeszt, 20 stycznia.

Na dzisiejszym posiedzeniu zgromadzenia narodowego, po załatwieniu budżetu ministerstwa opieki społecznej, deputowany Farkas socjaldemokrata, przedstawił zgromadzeniu ustaloną w drodze porozumienia między stronnictwami wniosek o wybranie parlamentarnej komisji sledczej w składzie 25 członków.

Premier hr. Bethlem zabrawszy głos w tej sprawie stwierdził, że przedłożony obecnie projekt w sprawie wyboru komisji sledczej zabezpiecza całkowicie przysługującą sądowi niezawisłość i prawo decyzji.

Rząd pozostawi swobodnemu uznaniu sądu, które z posród aktów sądowych i protokołów mogą być odane do dyspozycji parlamentarnej komisji sledczej.

Po mowie premiera wniosek deputowanego Farkasa został jednomyślnie przyjęty.

**Skąd p. Grabski brał pieniądze
na rujnującą kraj gospodarke?**

Podatek majątkowy zawiódł oczywiście na całej linii, natomiast inne daniny i monopole wyciśnięto z nadwyżką.

Warsz. koresp. „I. Republiki“ (W) telefonuje:

Daniny publiczne i monopole przyniosły w r. ubiegłym 1.330.4 miliony złotych, podczas gdy preliminarz budżetowy przewidywał wpływ z tego źródła w wysokości 1.466.1 milj. zł.; a więc wpłynęło w rzeczywistości 90, 8 proc. sumy preliminarzowej.

Niedobór ten jest następstwem tego, że z podatku majątkowego, zamiast preliminarzowej kwoty 399 milionów, wpłynęło 60.6 milj., a więc 20,2 proc. kwoty preliminarzowej.

Wszystkie inne daniny publiczne i monopole dały nadwyżkę wpływów ponad preliminarz, a więc podatki bezpośrednio przyniosły 364.8 milj. zł. wobec 335.1 milj. zł. preliminarzowych w budżecie (przewyżka wpływów rzeczywistych ponad preliminarz wynosi 8,9 pr.)

Podatki pośrednie przyniosły 112,3 milj. zł. wobec preliminarzowych 98,6

milj. (zwyżka ponad preliminarz 13,9 procent).

Cła przyniosły 284,9 milj. zł. wobec preliminarzowych 270 milj. zł. (nadwyżka ponad preliminarz 5,5 proc.).

Opłaty stemplowe przyniosły 114,2 milj. zł. wobec preliminarzowych 100 milj. zł. (nadwyżka ponad preliminarz wynosi 14,2 proc.).

Monopole przyniosły 395,6 milj. zł. wobec preliminarzowych 362,4 milj. zł. (nadwyżka ponad preliminarz wynosi 9,1 proc.).

W zakresie podatków bezpośrednich najkorzystniejszy był miesiąc grudnia, który przyniósł 52,3 milj. zł. najgorszy zaś — luty, który dał 18, 6 milj. złotych.

W zakresie podatków pośrednich najlepszy był miesiąc wrzesień, który dał 13,4 milj. zł., najgorszy zaś był miesiąc luty, który dał 7,7 milj. zł.

Cud wilków!

Cud wilków!

Przez oczka siatki tenisowej.

Łatwiej przejść wielbłądowi przez aho igielne niż emigrantowi przez oczka siatki kontrolnej na Ellis-Island, w obliczu wymarzonego raję dolarowego.

Czyściec emigranta rozpoczyna się jednak już w Europie zanim otrzyma niezbędny affidavit podróży.

Kwestjonariusz, który emigrant musi wypełnić w 3 egzemplarzach jest już sam przez się bardzo ciekawym dokumentem psychologicznym.

Władze amerykańskie interesują się nie tylko pochodzeniem emigranta, wiekiem etc., ale chciałyby też wiedzieć, czy przechodził chorobę weneryczną, czy dziadek jego odsiadywał więzienie, czy babka umiała czytać etc.

Potem kwestja kapitalna: rasa! Boże uchoj dostać się do rubryki: rasa afrykańska t. zn. czarna. Amerykanie wyobrażają sobie widocznie, że w Afryce niema białych tam urodzonych. Rasy europejskie też ulegają hierarchji: rasa anglosaska na pierwszym miejscu, inne zajmują miejsce po śledniejsze.

W sumie więc, zbadawszy emigranta od a do z i poddawszy jego przeszłość analizie spektralnej, określają amerykańskie wszystkie jego cechy, wady i zalety tak fizyczne jak i moralne. Upewniwszy się jeszcze, iż emigrant posiada nieodzowne 50 dolarów, mogą już władze amerykańskie wydać w zasadzie pozwolenie na wjazd do N. Yorku i wypuścić ofiarę na brzegi ziemi obiecanej.

Ale... i tu dopiero rozpoczyna się nowa metoda egzaminacyjna. Wszystkie dotychczasowe badania i egzaminy nie wystarczają; nie wystarcza, by dostąpić zaszczytu przyjęcia na ląd amerykański być zdrowym, moralnym monogamistą, nie obciążonym podejrzeniem o anarchizm lub bolszewizm..

Należy jeszcze okazać się inteligentnym!

Dla wymierzenia inteligencji emigranta tj. tego jej quantum, które jest niezbędne w pojęciu amerykańskiego (do bre i to), komisja egzaminacyjna używa t. zw. „test metode“.

Metoda ta polega na okazaniu egzaminowanemu tekstu czy rysunku, na który należy dać jedną tylko odpowiedź. Metoda ta zainicjowana przez psychologa francuskiego, Binet'a, ma dwie zalety: nie męczy, pozwala się łatwo orientować obu stronom, egzaminatorowi i egzaminowanemu.

A jak stosują tę metodę amerykańskie do emigrantów?

W jednym więc z tych „test's“, pod rubryką „Army Beta“ znajduje się rysunek, w którym coś brakuje. Brakujący szczegół należy dostrzec odrazu i wymienić.

Rysunek ten przedstawia „court“ tenisowy; dwaj gracze stoją z rękami w ręku, brakuje tylko siatki.

Emigrant, który zawaha się i nie dostrzeże odrazu braku siatki, wykaże brak inteligencji, tępotę. Tak zawy rokuje nieomylnie komisja.

Przypuśćmy jednak, iż przed komisją amerykańską stanie pani Curie i panna Zuzanna Lenglen. Prawdopodobnie mistrzyni tenisa dostrzeże szybciej brak siatki, niż słynna uczona. Stąd wniosek: inteligencja pani Curie stoi niżej od inteligencji p. Lenglen.

Zart na stronie. Przyznać jednak trzeba, iż jakiś chłop z Galicji, rusin z Podkarpacia lub żyd z Buczacza nie koniecznie musi być kretynek jeśli na

wet nie zorientuje się w brakach rysunku tenisowego. Niejeden z nich nie widział nawet w życiu swoim pla cu tenisowego.

Niema się więc czemu dziwić, iż anglosasi zdobywają przy tych egzaminach pierwsze miejsce.

Pozatem tkwi w stosowaniu tej metody na gruncie amerykańskim błąd podstawowy. Inteligencję mierzy się nietylko statystycznie co dynamicznie; miarą jej właściwą jest zdolność, a nie wiedza nabyta.

Wszystkie te metody, mniej lub więcej naukowe, wszystkie zarządzenia i kontrole pozornie humanitarne, cały ten bluff higieniczny - społeczny ma przecież zupełnie podkład wyłącz nie egoistyczny - nacjonalistyczny. Chodzi tu nietylko o dobór emigrantów o selekcję napływających świeżych sił roboczych, ile o utrzymanie na terenie Stanów Zjednoczonych dominującej pozycji t. zw. hundredpercenters tj. stuprocentowych amerykańców.

Do roku 1914, do wojny, Stany nie były tak wybredne w doborze emigrantów, nie zamykały tak szczerne swych portów przed napływem europejczyków.

Filtrowali, i to gęsto, emigrację żółtych, japończyków i chińczyków,

uznaną ze względów politycznych za nie pożądaną. Stosunek do europejczyków uległ radykalnej zmianie dopiero pod wpływem wojny i jej skutków.

W czasie wojny okazało się, iż za mieszkujące Stany Zjedn. miliony irlandczyków, włochów, niemców, rosjan, polaków etc. czujące się dotąd mniej lub więcej świadomą częścią społeczeństwa amerykańskiego, drgnęły nagle i odnalazły w sobie zaginiony i przytłumiony jakby „percent“ swej narodowości. A i po wojnie, pod wpływem nieprzebrzmiałych hasel wilsonowskich i odgłosów konfliktów narodowościowych na terytorjum Sta rego Świata, trwało jeszcze wśród gęstych mas emigrantów, stłoczonych na przedmieściach N. Yorku, Chicago, Filadelfji, Detroit etc. głuche wrzenie. Masy te są jeszcze nieskoordynowane nie ujęte w ramy organizacji politycznej ale są ilością, a ilość przetwarza się z czasem w jakość.

Tego przebudzenia się ze snu o stu procentowej nacji amerykańskiej nie zapomnieli politycy i mężowie stanu waszyngtońscy.

Amerykanizacja jaknajszybsza emigrantów, wstrzymanie dopływu świeżych ich zastępów z Europy stały się hasłem politycznym, któremu poświę-

cono nawet święte kanony business'u, domagającego się taniej siły roboczej. I wbrew nawet interesom farmerów i niektórych gałęzi przemysłu wstrzymuje się napływ sił roboczych z Europy w tym jedynie celu, by odosobnić i odseparować emigrantów znajdujących się w Ameryce od ich ziomeków europejskich, by uzyskać na czasie niezbędnym do zasymilowania i zamerykanizowania opornych mas obcojęzycznych.

To, co czyni Ameryka jest może dla niej plusem politycznym, dla Europy zaś cierpiącą chronicznie na brak pracy i przeładowanej bezrobotnymi jest to minus ekonomiczny.

Ten wentyl bezpieczeństwa, którym były zawsze Stany Zjednoczone dla Europy jako teren emigracyjny w okresach kryzysu został zamknięty. I dzięki temu setki tysięcy, miliony bezrobotnych dusi się w Europie, obciążając budżety państw kosztami za pomoc, wzniecając atmosferę wrzenia i niepokoju.

Czy zaś polityka emigracyjna Stanów Zjednoczonych przyniesie te owoce, o których marzą stuprocentowi pu rytanie amerykańscy, to kwestja dość wątpliwa w okresie wybujałego nacjonalizmu. W. P.

Rewizja hasel partyjnych.

Wszystkie dotychczasowe „kombinacje“ okazały się bezpłodne i nietrwałe.

Dzieje się tak nietylko we Francji.

Paryż, w styczniu.

Nieustępliwość Stanów Zjednoczonych w sprawie regulacji długów wojennych, przewlekające się walki z powstańcami w Marokku i Syrii, angielskie dążenia hegemonicznej interpretacji Locarno, niebezpieczeństwo inflacji, zwiększenie podatków, wzrost drożyzny — szereg wydarzeń zewnętrznych i trudności wewnętrznych wywołał w życiu państwem Francji przejaw okrzys autorytetu rządowego (crise de l'autorite gouvernementale).

Dyskusje w izbie deputowanych nad tymi wypadkami doprowadziły do rozbicia kartelu lewicowego, zadając cios zablokowanej większości parlamentarnej dzięki istnieniu której mogły poprzednie gabinety dążyć do konsekwentnego urzeczywistnienia programu rządowego.

Debaty te, przeniesione na teren od dzielnych klubów, wykazały, że nawet w ich łonie istnieje pomiędzy poszczególnymi członkami tejże samej frakcji tak zasadnicza różnica poglądów, iż w niektórych wypadkach wynika konieczność odwołania się do ogólnopartyjnego plebiscytu.

Rzecz zrozumiała, że wskutek powstałego chaosu nawet tak rutynowany mąż stanu, jak Briand, nie jest absolutnie w stanie zapewnić sobie obecnie trwałej i ideowo mniej więcej jednolitej większości parlamentarnej, stanowiącej w państwach konstytucyjnych niezbędną podstawę autorytetu rządowego.

Zapoczątkowali istniejący dzisiaj kryzys socjaliści, zrywając wiązający ich pakt solidarności parlamentarnej z radykalnymi ugrupowaniami.

Władzom już, że przeprowadzone wśród całej partji głosowanie przyznało słusność przeciwnikom udziału socjalistów w gabinetach nawet radykalnych.

Ta zmiana dotychczasowych hasel taktycznych na rzecz niekompromisowej opozycji będzie miała ważne następstwa. Briand bowiem, chcąc utrzymać się przy władzy, — a oświadczył on szczerze i otwarcie, iż tego pragnie,

— będzie zmuszony oprzeć się na frakcjach centro - prawych izby deputowanych. Socjaliści jednak wówczas zbliżą się taktycznie nolens volens do komunistów, którzy już i tak od paru miesięcy prowadzą wśród mas robotniczych usilną propagandę na rzecz stworzenia wspólnego proletariackiego frontu „bez partyjnego“ (?).

Nawet hasła tych francuskich bolszewików uległy pewnym dosyć poważnym zmianom.

Mianowicie w myśl przykładu, lub może raczej rozkazu, Moskwy poczęli oni wcale niedwuznacznie kokietować z jednej strony drobnomieszczaństwo, z drugiej zaś inteligencję.

Licząc się z ewentualnością rozwiązania parlamentu i ogłoszenia nowych wyborów „Humanite“ zamieszcza artykuły pełne gorącego współczucia dla drobnych rentierów, tak licznych we Francji, którzy ponieśli dotkliwie straty wskutek dewaluacji franka. Jednocześnie zaś komuniści starają się pozyskać sympatię wśród sfer intelektualnych i artystycznych, urządzając mityngi studenckie, popierając hafaśliwie modny „surrealisme“ literacki, i malarski itd.

Jest to w pewnej mierze odwet w stosunku do faszystów, którzy, dążąc usilnie do spótegoowania swoich wpływów poczynają zabarwiać hasła dosyć jaskrawym radykalizmem.

Ich główny organ „Le Nouveau Siecle“ poświęca liczne szpalty zagadnieniom socjalnym często występując bar-

dzo ostro przeciw takim potentatom finansowym, jak słynny Finlay! Doniosłym wydarzeniem w dziedzinie ideologii faszystowskiej było zupełne zerwanie z rojalistami, grupującymi się wokół „Action Francaise“ Daudet'a.

Wszystkie te ewolucje hasel partyjnych mają właściwie jedno wspólne źródło, którym jest żądza despotycznego ujęcia władzy w państwie, tłumaczająca się niepokojącym przez swoją przewlekłość kryzysem autorytetu rządowego.

Obecne położenie Francji wymaga stanowczo — pod tym względem wszystkie partie są zgodne — energicznej i konsekwentnej polityki gabinetu, niezależnego od parlamentarności — partyjnych apetytów i ambicji.

Dlatego też nawet bardzo umiarkowanych poglądów p. Recouly kończy swój artykuł pod tytułem „Kryzys parlamentarny“ (Revue de France, styczeń 1926) słowami: „Izba deputowanych musi zmienić dotychczasowy sposób ostępowania i albo podporządkować się niezbędnym koniecznościom, albo... usta plć“.

To przeświadczenie o bezpłodności i nietrwałości obecnych „kombinacji“ ugrupowań i troska o wynik nowych wyborów do parlamentu skłania wszystkie partie do starannego zrewidowania dotychczasowych hasel, naginając je z jednej strony do wymagań chwili, z drugiej zaś do nastroju szerokiej mas ludności. J. A.

W Kownie wzrosło zapotrzebowanie na zagraniczne waluty.

Kowno, 19 stycznia.

Dyrektor Banku litewskiego Jurgutis oświadczył przedstawicielowi „Lituvy“, że w ostatnich dniach niepomiernie wzrosło w Kownie zapotrzebowanie na zagraniczne waluty.

Jeden tylko bank zakupił w ciągu trzech dni walut obcych za 800 tysięcy litów. Jurgutis objaśnia to zjawisko zanikającym coraz bardziej zaufaniem do waluty litewskiej, wskutek czego każ-

dy, kto może, zakupuje waluty zagraniczne. Jurgutis zwrócił uwagę również na wielki przyrósł przedmiotów zbytku, które sklepy kowieńskie są przepelnione.

Bank litewski zmuszony jest ograniczyć udzielanie kredytu do jednej trzeciej, aby stworzyć sytuację, w której lit byłby tak samo poszukiwany, jak i waluty zagraniczne.

„Nasi“ zagranicą.

Karjera Łodzianina w Paryżu.

Studjował duszę ludzką i charakter pisma... nieboszczyków.

(Specjalna służba korespondencyjna „Il. Republiki“.)

Pan Izrael W-man, urodzony i do 21 roku wychowywany, a od 21 do 23-go roku życia chowany w Łodzi, znużył sobie miasto rodzinne i w r. 1920-tym przeniósł się nad Sekwanę.

O ile wychowanie p. I. W. przeszło jego rodzicom bez trudów, o tyle z chowaniem było znacznie mniej łatwe.

Czasy były gorące, trzeba było chłopaka chronić od myszkiących policjantów i żandarmów — dość, że lepiej było, by się przeniósł zagranicę. I oto nie za pierwszą, ale za dalszą do Francji.

Z owymi przewoźnikami również łatwo nie było: odbyły się one w ciszy i zupełnej intymności rodzinnej i bez formalności ze strony władz zagranicznych.

Młody Łodzianin nie przywiózł do metropoli świata nic, prócz początkowej praktyki na rodzinnym ręcznym warsztacie tkackim i daleko posuniętej prze myślności i sprytu — cech — jak mówią — właściwych wszelkim i wszystkim łodzianom.

Nie wiadomo dokładnie, czym się ten młody człowiek, zwłaszcza na początku swej paryskiej kariery zajmował i jakie wrażenie wywarło nań miasto, które, choć tak wielkie, jednak nie posiada co do fabryki wyrobów włóknistych, a co okno — kilku sztuk manufaktury.

Trudno, trzeba ustalić fakt przykry, ale za to pouczający: kto był bez kłopotów wychowywany, z kłopotami chowany i w ścisłym gronie ekspedjowany za granicę, ten nie ma wielkich danych by się skierował na dobrą drogę w obcym kraju.

Nauka, służba wojskowa i paszport zagraniczny... Oto trzy słupy przydrożne prawego obywatela, a więc o pewnych zasobach materialnych.

Kogo nie stać na to, ten może się nie uczyć i nie wyjeżdżać, ale służyć musi.

Kogos tać na więcej, ten może się nie uczyć, nie służyć; wyjeżdżać zaś za paszportem oczywista też może; trzeba to zrobić tylko, gdy się jest „mężczyzną niżej lat 15-tych“

Od roku 1920 rozpoczął nasz współobywatel swą egzystencję paryską.

Pewne szczegóły wskazują na to, że przez pięć niespełna lat doznawał on w grodzie nadsekwańskim przygód niezbyt oryginalnych wprawdzie, ale i niezbyt

bezpiecznych dla jego wolności osobistej.

I. W. zajmował się „również“ pośrednictwem.

Czyż skromne pośredniczenie i ułatwienie osobom poci pięknej wyjazdu za morze, w kraje tanga i pampasów, uważane być może za zajęcie przestępcze?

A czy niewinne miny i słodkie uśmiechy, jakie kierował do celników na granicy belgijsko - francuskiej, gdy dbały o lotność stroju paryżanki, uwoził do krajiny Gallów frankońskie koronki, czy to przestępstwo?

Tembardziej, jeśli towarzyszy temu wszystkiemu powodzenie w interesach, dostatek, ładna garnitury i wesołe zabawy...

— Sam żyje i drugim żyć daje, — mówi wili jedni z przyjaciół pana I. W.

— Oszust, szmugler, handlarz żywym towarem — twierdzili zawistni...

Pan W-man, żył jak żyje wielu innych i choć nie zawsze był w zgodzie z

kodeksem karnym, ale zato zawsze był w harmonji ze swym portfelem — a to jest „to co najważniejsze“.

Od czasu do czasu zapraszano go na eksplikacje swych źródeł dochodu do prefektury policji. Każdy obywatel ma tam swoje „dossier“, czyli moralną buchalterję, gdzie wszystkie „ma“ i „winię“ są skwapliwie notowane.

— Nasz, honoru nam nie przynoszący rodak tłómaczył się jak umiał, ale da ne wszakże, któreśmy tutaj o nim podali przedostały się, mimo jego wezbrany potok kiepskiej francuzczyzny, od owej „księgi głównej“.

Wreszcie znużony ciągłymi interpelecjami niedyskretnych urzędników prefektury i czując się pod okiem policji p. I. W. postanawia zmienić swój banalny sposób zarobkowania i wymyśla coś całkiem nowego, co czego nikt jeszcze nie próbował i czego nie przewidział sam Ben-Akiba.

Było to coś nowego pod słońcem!

I. W. znał duszę ludzką. Grał na pietyzm, sztuczny, czy prawdziwy, którym pełne są dusze spadkobierców po śmierci spadkodawcy. I ów nastrój spadkobierców obrał sobie p. I. W. za teren swej eksploatacji...

Proceder był dosyć prosty.

Należało się dowiedzieć, gdzie dogorywa jakiś osobnik i dosyć zamożny, aby coś komuś pozostawić, ale nie tak aż bogaty, by od czasu do czasu za życia i zdrowia nie zaciągnął był pożyczki.

Dalej trzeba było poinformować się kto jest spadkobiercą i wreszcie — i w tem leżał klucz powodzenia — trzeba było umieć naśladować podpis umierającego.

Reszta szła jak z płatka. Na drugi dzień po śmierci upatrzonego fikcyjnego dłużnika zjawiał się p. W-man u spadkobierców i wraz z kondolencjami składał maleńki weksel.

Podpis na wekslu był płodem znajomości charakteru... pisma ludzkiego przez p. W. Suma zaś na wekslu i jej wyśokość była płodem znajomości charakteru... ludzkiego przez p. W.

Zwyczaj spadkobiercy płacili na tychmiast. Nieboszczyk wywracał się w trumnie to że żaden z nich nie połamaj p. W. kości, niechaj posłuży za dowód biegłości lekarzy paryskich w ocenianiu stanu zgonu.

Tak żył p. I. W-man; żył dostatnio już nie w skromnym hoteliku na bulwarach przez cały rok ubiegły.

Niedawno powinęła mu się noga, o czem doniosły pisma.

Cóż robić, krew nie woda, a Łódź też nie woda znowu...

Trzeba się było zainteresować bliżej p. I. W.

Oto wyniki moich informacji.

W r. 1925-tym zarobił około 100,000 na „martwych duszach“.

G.

.. możliwe, ale

„Handlarz z Amsterdamu“

jest lepszy...

Między klasztorem i teatrem.

Znakomity tancerz i partner tancerki i artystki filmowej, Anity Berber Droste, wstąpił do klasztoru.

MISS MERCIA GREGORY powróciła z klasztoru i budzi obecnie zachwyt wśród publiczności w jednym z teatrów londyńskich.

LIESBET DILL.

Głos.

(Dokończenie).

Zegar wydzwonił dziesiątą.

Stara kobieta zapaliła świecę w srebrnym lichterzu, księżniczka podniosła się i obie poszły do kaplicy, jak codzień nie o tej porze.

Portrety przodków w białych perukach i w uniformach, przybranych orderami, w aksamitowych płaszczach, obramowanych gronostajami, pudrowane dąbny, w jedwabnych, dekolowanych sukniach, z labędziemi szyjami — otoczonemi — sznurami pereł — patrzyły na księżniczkę.

Wydawało się, że na tych twarzach oświeconych migoczącym płomieniem świecy, igra uśmiech.

Tylko malowane zmarłe dzieci w małej galerii obok kaplicy, ci chłopcy w żelaznych zbrojach, te dzieci w śmiertelnych koszulach z różą w ręku, pięcioletnie damy w srebrzystych krynolinach, — patrzyły na nią pustymi, smutnymi, ciemnymi oczami... tak rozumnie tak poważnie, tak — bez nadziei.

W małej kaplicy było strasznie zimno, wieczna lampka paliła się przed ołtarzem.

Księżniczka uklękła na aksamitnym

kłęczniku, ukryła twarz w dłoniach i modliła się długo... myśli jej płynęły szybko, ręce parzyły... cała zaś drżała febrycznie.

Głos z dali obudził znów wszystko to, co prawie usnęło po długich, gorzkich latach, po wielu przeplakanych nocach... zgaszone nadzieje ożywiły się.

Kiedy?... kiedy...?!

Wiatr walił wściekle w ściany kaplicy. Światło gięło się i migotało, z ciemnego kąta kaplicy patrzyła współczująca Matka Boża — na rozmodloną kobietę.

Jakiś promyczek oświetlił twarz kobiety, podnoszącej się z kłęcznika, widać było w jej obliczu silne postanowienie i moc wykonania tym razem swego zamiaru...

Ale niestety. Działo się niemożliwe, a jutro również nie. Żądała powozu, odmawiano...

Wuj spytał ją z niewinną miną, co ważnego ma tak nagle do załatwienia w mieście? I gdy uparcie milczała, dodał:

— A ta zamiejscowa rozmowa, wczoraj wieczorem? Należy być ostrożną.

Czekała... drząc z niecierpliwości...

W niedzielę niema pociągu. — Chodź, chodź! — krzyczały jakieś głosy, i dziki wiatr walił w mocne drzwi zamczyska, jakby chciał otworzyć żelazne zasuw. Cały park pokry

wały polamane gałęzie... widok był smutny i martwy.

W końcu dostała powóz, który zawiózł ją w dół, przez las — na dworzec. Około południa przybyła do miasta.

Wzięła powóz i pojechała do hotelu...

W rękach trzymała olbrzymi pęk róż ostatnie tegoroczne róże z parku. Była bardzo niespokojna, całą noc nie spała...

W Park - hotelu nikt nic o nim nie wiedział. Zawołano portiera. Ten opowiedział, że ów pan został przedwczoraj w nocy przetransportowany do szpitala. Nagła operacja była konieczna... tyle tylko wie, nie więcej...

Szpital znajdował się za miastem, powóz skakał po złym bruku, a w rękach księżniczki drżały róże...

W szpitalu przyjęła ją naczelniczka bardzo poważnie...

I jeszcze nie zdążyła powiedzieć, ani słowa, gdy księżniczka wiedziała wszystko... jego już niema...

— Nagle nastąpiły bóle, w nocy zwołano lekarzy, sprowadzono go autem do szpitala; tej samej nocy był operowany operacja przeszła szczęśliwie, lecz serce nie wytrzymało...

Wybiła dziewiąta.

I zdawało się, że on wie, że umrze. Mówił wciąż o tem, że chciałby żyć jeszcze jeden dzień... zdawało się, że na coś czeka... był bardzo niespokojny... — Czy mogę go zobaczyć?

Zaprowadzono ją na górę, potem przez długie, zimne, ciche korytarze — do pokoju, w którym leżał zmarły...

Obie kobiety milczały.

Księżniczka podeszła bliżej, podniosła białą zasłonę i spojrzała jeszcze raz w cichą twarz jedyne go mężczyzny, którego kochała.

Nie płakała. Stała całkiem złamana, skamieniała i patrzyła na zmarłego. Na stopnie nachyliła się, włożyła mu cudną różę w ręce — i oddaliła się.

Na dworze padał deszcz...

Gdy wieczorem przybyła do zamku, burza przeszła, dokoła panował spokój.

W pokoju na wieży, płonął ogień na kominku, ładnie nakryty stolik czekał na panią obok kominka, kot podniósł się aby ją przywitać, pokojowa zaciągała niebieskie, jedwabne sztory...

Na stoliku błyszczał telefon... jedyne połączenie ze światem...

Na dworze było cichutko, nie słychać było wichru, ani żadnych głosów z dali...

Wybiła dziesiąta.

Pokojowa zapaliła świecę w lichterze i obie poszły przez wysokie, zimne ciche korytarze do kaplicy, jak codzień o tej godzinie.

Ze złoconych ram patrzyły na księżniczkę oczy przodków... którzy już się nie uśmiechali... A z podziemi brzmiały skargi, jakby gdzieś z oddali.

IV CZEN
21
 CZWARTEK

Dzisiaj Agnieszki
 i Wincenty i Anast.
 wschod słońca o g 7.36
 zachód o g 15.58
 wsch księżyc o g 1.44
 zachód o g 21.20
 długość dnia 8.23.
 Przybycie dnia 0.54

**Dyrektor Gliwicz w Łodzi.
 Pragnie on zbadać rozmiary kryzysu w naszym mieście.**

Dzisiaj przyjeżdża do Łodzi dyrektor departamentu handlowego w ministerstwie przemysłu i handlu p. Gliwicz, były radca handlowy poselstwa polskiego w Waszyngtonie, a następnie chargé d'affaires tego poselstwa.
 Dyrektor Gliwicz pragnie na miejscu w rozmowach z przedstawicielami przemysłu i z wojewodą Darowskim przekonać się o rozmiarach kryzysu w Łodzi.
 Jak wiadomo dyrektor Gliwicz jest jednym z najwybitniejszych negocjatorów w sprawie pożyczki Dillonowskiej dla Polski i znawcą amerykańskich stosunków gospodarczych.

Do premiera Skrzyńskiego wyjeżdża dziś delegacja bezrobotnych.

W dniu dzisiejszym, przed południem wyjeżdża delegacja bezrobotnych robotników sezonowych brukarskich i kanałzacyjnych do Warszawy.
 Delegacja uda się do klubów poselskich, a następnie z posłami do premiera, p. Skrzyńskiego, któremu złoży memoriał w sprawie uruchomienia robót sezonowych w r. b. oraz zniesienia kategorii robotników niestałych i by ci zostali ubezpieczeni w r. b. na wypadek bezrobocia.
 Dalej delegacja zażąda od premiera, by przy rozpoczęciu robót sezonowych wszyscy prywatni przedsiębiorcy ubezpieczali swych robotników na wypadek bezrobocia. Do delegacji łódzkiej dołączył się również delegacji Rudy Pabjanickiej i Aleksandrowa. (p)

Wycofane złotówki będą przyjmowane przez kasy państwowe do 30-go września r. b.

Między publicznością, a kupcami w naszym mieście wynikają często nieporozumienia na tle odmowy przyjmowania wycofanych z obiegu dnia 31 ub. m. banknotów 1 i 2 złotych. Wobec tego władze skarbowe wyjaśniają, że banknoty te będą wymieniane do dnia 30-go września r. b. przez wszystkie kasy państwowe i oddziały Banku Polskiego. Przyjmowanie natomiast ich w obiegu prywatnym nie obowiązuje. p.

— „Annelko, Annuś, droga moja Annelko, czemu nie mówisz, czy mnie nie kochasz?”

— „Kocham... Kocham — ale w miłości bywają takie chwile, kiedy nie ma czasu na rozmowę...”

„Handlarz z Amsterdamu”

Natalia Bruzda
 udziela lekcji gry fortepianowej.
 GDANSKA 43
 od 10—12 i od 3—5.

Nowe naduzycia w Kasie Chorych
P. Rubaszkievicz miał przyjaciół, którym wypłacał tyle, ile chcieli
Z proszków i pigulek wybudował piękną willę pod Warszawą.

Niejednokrotnie się zdarza, że w aptekach kasy chorych niemo tego, lub innego, przepisanego przez lekarzy środka, to też recepty takie po ostemplowaniu

odsyla się do aptek prywatnych. Bardzo często dzieje się to samo na specjalne żądanie pacjenta, zamieszkałego w pobliżu jakiejś prywatnej apteki.

Apteki prywatne wszystkie takie recepty honorowały, zaś co miesiąc nadsyłały zarządowi kasy rachunki do uregulowania.

Dla kontroli tych rachunków, czyli tak zwanej retaksacji, powołano kilku farmaceutów,

z niejakim panem Rubaszkieviczem na czele,

zadaniem których było sprawdzanie, czy rachunki aptek prywatnych obliczane są na podstawie obowiązujących u nas cen, zatwierdzonych przez ministerstwo spraw wewnętrznych (departament zdrowia publicznego).

Od dłuższego już czasu, kierownictwo kasy chorych zwróciło uwagę na

nieprawidłowe zatwierdzanie tych rachunków w dziale retaksacji.

Natychmiast zarządziło dochodzenie, którym kierował osobiście wicedyrektor kasy chorych, p. Szuster.

Dochodzenie to ustaliło, że kierownik działu retaksacji,

Rubaszkievicz dopuszczał się systematycznych nadużyć.

Szczegóły tego przestępstwa są następujące:

1) Rubaszkievicz miał kilka uprzywilejowanych aptek, którym liczył wyższe stawki za recepty.

2) rachunki markowe z roku 1923 waloryzował według własnego widzimisie, niejednokrotnie licząc markę za złoty;

3) rachunki z roku 1922 i 1923 liczył według obecnych stawek.

Wobec takich niezbitych dowodów winy, dyr. Szuster zawiesił Rubaszkievicza w czynnościach i

przesłał sprawę do urzędu prokuratorskiego.

Pozatem wyłoniono specjalną komisję, celem ustalenia wysokości, popelnionych przez Rubaszkievicza nadużyć.

Ponieważ naduzycia te dotyczą lat 1922 i 23, komisja będzie miała bardzo utrudnione zadanie z tego względu, że będzie musiała sprawdzać kilkadziesiąt tysięcy recept.

Jak się dowiadujemy od osób, dobrze poinformowanych, Rubaszkievicz żył ponad stan.

Z niewielkiej stosunkowo pensji nie mógłby pozwolić sobie na luksusowe urządzenie mieszkania i wystawne życie.

Pozatem, wybudował on sobie pod Warszawą willę,

której budowa pochłonęła kolosalne sumy.

Sprawa ta przyjmuje rozmiary bardzo duże i świadczy tylko o niezaradności zarządu kasy, który dotychczas nie wpadł na trop tak wielkich sprzeniewierzeń.

Tezy „II. Republiki” zwyciężają.

Trzy pytania pod adresem przemysłowców wystosował p. wojewoda Darowski domagając się konkretnej i jasnej odpowiedzi.

Jak się „II. Republika” dowiaduje, p. wojewoda Darowski wystosował list do prezesa związku przemysłu włókienniczego w państwie polskim, dr. Biedermana, w którym wskazuje na zagrażający wzrost bezrobocia w okręgu łódzkim i w Łodzi samej i domaga się kategorycznie ścisłego i jasnego wyjaśnienia istniejącej sytuacji.

Pan wojewoda wskazuje na to, że za równo konferencje, odbyte z premierem Skrzyńskim w czasie świąt Bożego Narodzenia, jak i następne konferencje w Warszawie, odbyte z ministrem skarbu Zdziechowskim i ministrem przemysłu i handlu Osieckim,

nie dały żadnego pozytywnego wyniku, że związek przemysłu ani w jednym, ani w drugim wypadku nie określił jasno postulatów (bo postulat przyspieszenia wydania zamówień wojskowych za postulat programowy uważać niepodobna! Przep. redakcji) i w swych oświadczeniach nie wyszedł poza granice ogólników i dobrze wszystkim znanych narzekania.

W konkluzji swego pisma p. wojewoda żąda konkretnej odpowiedzi pisemnej lub ustnej na następujące zagadnienia:

- 1) wstrzymanie dalszego wzrostu bezrobocia w przemyśle włókienniczym
- 2) wzmożenie produkcji drogą rozwoju eksportu
- 3) zatrudnienie przynajmniej częściowo we istniejącej już armii bezrobotnych.

W stosunku do tych zagadnień przemysłowcy powinni wyraźnie się ustosunkować i

określić warunki, na jakich byłoby możliwe pomyślenie ich rozwiązania. Nie możemy pominać sposobności,

by nie zwrócić uwagi, że „II. Republika” od szeregu miesięcy, przy każdej nadarzającej się sposobności, głośno woła i domaga się tego samego — i

piętnowała i piętnuje bierne stanowisko przemysłu wobec tak palących zagadnień,

stanowisko, które w rezultacie zaciemnia prawdziwy obraz sytuacji przed rządem i utrudnia rozpoczęcie naprawy.

Miejmy nadzieję, że krok p. wojewody stanie się punktem zwrotnym w dotychczasowej polityce naszych sfer przemysłowych, zmuszając je do wyraźnego stawiania kwestii i wejrzenia w własne niedomagania.

Zorientowali się nareszcie!

Posiedzenie rady miejskiej w sprawie bezrobocia.

Na pierwszym w tym roku posiedzeniu rady miejskiej, które wyznaczono zostało na czwartek, 28 b. m., omówiony zostanie cały szereg spraw związanych z akcją pomocy dla bezrobotnych w Łodzi, a to w związku z wzmagającym się kryzysem. W sprawie tej zgłoszone zostały rezolucje i wnioski nagłe przez frakcje radzieckie, w których wnioskodawcy domagają się ustalenia planu akcji pomocy dla bezrobotnych.

1 milion 400 tys. złotych wyniosą wydatki miasta w lutym.

Na ostatnim posiedzeniu komisji skarbowo-budżetowej zakończona została całkowicie dyskusja nad budżetem wydz. oświaty i kultury oraz wydz. gospodarczego. Na tem posiedzeniu również przyjęte zostały prowizorium budżetowe na m. luty w wysokości ustalonej na m. styczeń — 1 milj. 400 tys. zł.

Kelnerzy nie chcą napiwków

i gotowi są bronić swej godności ludzkiej wszelkimi środkami.

Jak już donosiliśmy, restauratorzy łódzcy z dniem onegdajszym zmienili warunki pracy kelnerów, przywracając haniebne napiwki, zamiast poprzednich procentów.

Uchwała ta spotkała się ze sprzeciwem kelnerów, którzy zwrócili się do okręgowej komisji związków zawodowych o interwencję

W związku z tem odbyła się w dniu wczorajszym wspólna konferencja między przedstawicielami okręgowej komisji w osobach pp. poseł Szczerkowski, p. Kałużyński i p. Danielewicz, a z delegatami związku gastronomiczno — hotelowego.

Przedstawiciele kelnerów wskazywali, że dotychczasowa umowa ich z właścicielami restauracji nie została wypowiedziana.

W końcu delegacji oświadczyli, że nie zgadzają się na narzucone warunki, est lepszy.

choćby miało dojść do strejku we wszystkich restauracjach i cukierniach. Wyjaśnienie to wywołało większą dyskusję podczas której pp. Szczerkowski i Danielewicz potępiłi zarządzenie restauratorów jako niezgodne z prawem wolnego człowieka.

Po dłuższej dyskusji uchwalono wysłać delegację do wojew. dy. zaś poseł Szczerkowski poruszył sprawę u rządu w Warszawie, a o ile dojdzie do strejku, to okręgowa komisja związków zawodowych poprze go w całej rozciągłości. b.

.. możliwe, ale
„Handlarz z Amsterdamu”

Kino-Teatr CASINO

Kto nie widział jeszcze, musi zobaczyć — najwspanialszy film z życia wielkowiejskich donżuanów p. t.

CZY WARTO KOCHAĆ?

Najpiękniejsze kobiety świata występują w tym fascynującym obrazie, pełnym wzruszających momentów!

Wirująca piramida najśliczniejszych tancerek — jest jednym z wielu pomysłowych tricków reżyserskich

Bogata wystawa obrazu, cudowne zdjęcia z Nizy, Monte-Carlo i Rivieri — wzbudzała szczerą zachwy wśród publiczności.

PONADTO

Cześć Artystyczna:

PONADTO

Występy fenomenalnej pary tanecznej

Niny Pawliszczewej i Feliksa Parnella

oraz znanego recytatora

Benedykta Hertza.

- I. Kat i grzesznica — (muz. Rachmaninowa) wyk. Nina Pawliszczewa i Feliks Parnell
- II. Aktualne piosenki i satyra — odśpiewa Benedykt Hertz
- III. Zemsta Cowboy'a — (muz. Puccini'ego) wyk. Feliks Parnell
- IV. Mowa posła Wierciołka przeciw nagości — wypowie Benedykt Hertz
- V. Kocha - nie kocha — (muz. Chopina) wyk. Nina Pawliszczewa i Feliks Parnell.

Pocz. o godz. 4.30.

Od 4.30—5.30 na seans kinematograficzny cena wszystkich miejsc **zł. 1.**

Orkiestra symfoniczna pod dyr. L. KANTORA. Sala ogrzewana.

Pracownicy gazowni uchwalili jednogodzinny strejk protestacyjny.

W ubiegłym tygodniu odbyła się konferencja przedstawicieli dyr. gazowni, prezydium magistratu i związków pracowniczych. Na konferencji tej reprezentanci dyr. gazowni zapowiedzieli zredukowanie w najbliższym czasie 29-ciu pracowników, a to ze względu na ciężki stan finansowy instytucji.

Sprawa ta nie została dotąd uzgodniona, pomiędzy związkami pracowniczymi: P. Z. Z. oraz zw. klasowym. Ze strony P. Z. Z. wysunięte zostało żądanie, aby pomiędzy zapowiedzianymi pracownikami znalazła się połowa członków zw. klas. Ze swej strony związek ten nie zgodził się na to.

Pomimo tych różnic zasadniczych, dyrekcja gazowni ustaliła już listę 29-ku zredukowanych i w najbliższym czasie opuszczą oni swe stanowiska.

Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy, zarząd związku pracowników miejskich i zakładów użyteczności publicznej Z. Z. P., postanowił na znak protestu zarządzić w piątek, 23 b. m. 1-o godzinny strejk.

LUONA

Dzisiaj i dni następnych!

Motto: „Życie ludzkości jest tańcem wokół złotego cieleca“.

Najulubiejsza artystka filmowa

HENNY PORTEN

wraz z najwybitniejszymi artystami

Rieman, Runicz i Steinrück

w 8-io akowym wspaniałym dramacie o szczęściu, złocie i szubienicy p. t.

„ZŁOTY CIELEC“

Orkiestra symfoniczna pod kier. p. S. Bajgelmana.

Echa magistrackiej tranzakcji.

Specjalna komisja bada bilanse elektrowni

Po zakończeniu tych prac zostanie dopiero ustalona właściwa opłata stemplowa od aktu sprzedaży.

Oddział prasowy magistratu komunikuje:

W uzupełnieniu wiadomości o zarządzeniach urzędu skarbowego w sprawie obliczenia opłaty stemplowej od aktu sprzedaży elektrowni, wyjaśnić należy, iż następnego dnia po sporządzeniu wymienionego aktu, t. j. dnia 24 października r. ub., st. radca prokuratorji generalnej, p. Werner, działający przy sporządzeniu aktu w imieniu skarbu państwa, zakomunikował władzom skarbowym wysokość i sposób obliczenia opłat stemplowych.

Na tej zasadzie, zgodnie zresztą z normalną w takich wypadkach procedurą, urząd skarbowy wszczął kroki w celu ustalenia, czy opłata stemplowa, przypadająca od wymienionego aktu na rzecz skarbu, została prawidłowo obliczona.

Z powyższego wynika, że wszelkie wiadomości o jakimkolwiek „działaniu na szkodę skarbu“ są pozbawione podstaw.

Wszelkie wątpliwości, co do sposobu obliczenia opłat, jak i co do wartości szacunkowej przewłaszczonych obiektów, zostaną w należyty sposób rozstrzygnięte przez władze miarodajne, po dokładnym zbadaniu sprawy.

TEATR, MUZYKA I SZTUKA.

TEATR MIEJSKI.

Dzisiaj, w czwartek, po raz drugi wspaniały dramat historyczny Bernarda Shaw „Święta Joanna“ z Marią Malicką, porwijacą odważną postacią tytułową bohaterki dziewczyny pastuszej.

Na dzisiejsze przedstawienie dużo biletów sprzedano już uprzednio w kasie zamawiając. — W dalszym ciągu kasa sprzedaje dziś na trzecie, sobotnie przedstawienie „Świętej Joanny“.

Jutro, w piątek, po raz dziesiąty, czarujący, wiosniany „Świt, dzień i noc“ w idealnym wykonaniu Marii Malickiej i Aleksandra Wegierko. Świetna para artystyczna raz jeszcze ukaże się w tej przemilce sztuce we środe nadchodząca.

TEATR POPULARNY.

Dzisiaj, w czwartek i jutro, w piątek, o godz. 8.15 wiecz. po cenach najniższych „Krzyżacy“, historyczny dramat w 8 obrazach z powieści H. Sienkiewicza.

Przedstawienie „Krzyżaków“ dla młodzieży szkolnej po cenach najniższych, odebrze się w sobotę, o godz. 4 popoł. Wobec nadzwyczajnego powodzenia, jaktem ciesz się „Krzyżacy“, dyrekcja teatru postanowiła odłożyć zapowiedzianą na sobotę premierę krótkowilli p. t. „Jar mark małżeński“ do przyszłego tygodnia.

Podkreślić także należy, że akcja urzędu skarbowego, zapoczątkowana, jak wspomnieliśmy w dniu 24 października r. ub., nie znajduje się w żadnym związku ze sprawą sądową z dnia 18 grudnia r. ub., jak również z wystąpieniem p. sędziego Korwin-Korotkiewicza.

Wreszcie wobec ponownych zarzutów pod adresem magistratu z powodu rzekomych strat, jakie poniosło miasto wskutek niepobrania 2 proc. podatku komunalnego od przewłaszczania stwierdzić należy, iż zgodnie z umową pomiędzy miastem a towarzystwem elektrycznym w Łodzi, zatwierdzoną przez radę miejską w dniu 30 października 1924 roku — towarzystwo zwolnione zostało od opłat na rzecz gminy za przepisanie tytułu własności.

Urząd skarbowy natomiast komunikuje, że utworzona została specjalna komisja szacunkowa, która dokonała oględzin majątku na miejscu. Równocześnie buchalterzy izby skarbowej zajęli się sprawdzaniem bilansów elektrowni.

Prace te jednak wymagają dłuższego czasu i dopiero po zakończeniu ich „zostanie obliczona należna opłata stemplowa“.

Zamknięcie wystawy higienicznej.

Zamknięcie wystawy higienicznej nastąpi ostatecznie w niedzielę, dnia 24, a zatem są to ostatnie kilka dni, kiedy można jeszcze wystawie zwiedzić. Termin zamknięcia nie będzie przedłużony.

Komitet wystawowy urzędu odczyty: dziś, czwartek o g. 8 w. dr. H. Różaner p. t. Znaczenie wychowania i propagandy w walce z chorobami wenerycznymi; jutro, w piątek, dr. J. Eichner — p. t. Kraina bez chorób.

KOMPLETNA KABINA KINEMATOGRAFICZNA

Aparat B-ci PATHE Paris, model 3, stół żelazny rozsuwany, zwijaczka, motor elektryczny, transformator, opornik, 10 szpul do filmów, tablica rozdzielcza i t. d. okazuje się do sprzedania

Wiadomość: Plac Wolności 2
Fr. Michalski.

Lekarz-dentysta

A. STRUNSKI

przeprowadził się na ul.

PIOTRKOWSKĄ 43

— Często kobieta, która traci swój urok w dzień, potrafi go odzyskać w noc...“

„Handlarz z Amsterdamu“

miejskiej galerji sztuki zniżyła ceny biletów na odczyty. Bilet wejścia na odczyty od 1 zł. — 1 zł. 50 gr.

Przed sprzedaż w firmie „M. Berman“ — Piotrkowska 53, oraz w kasie miejskiej galerji sztuki.

Plany już są gotowe!

Trzeba tylko zacząć budować.

Sprawa budowy w Łodzi gmachu sądu okręgowego niejednokrotnie już znadawała oddźwięk na łamach „Il. Republiki“.

Jak wiadomo sąd okręgowy mieści się obecnie w gmachu byłej średniej szkoły przemysłowej.

Szkola ta ma w naszym mieście kolosalne znaczenie. Jesteśmy miastem na wskroś przemysłowym, a młodzież żyjąca w takim środowisku z natury rzeczy czuje pociąg do tego co ją otacza.

To też nie dziwne, że w okresie przedwojennym liczba uczniów w szkole przemysłowej była dość znaczna.

Szkola ta posiadała cały szereg wydziałów z rozmaitych gałęzi przemysłu. Ze wszystkich wydziałów pozostał tylko jeden, a mianowicie wydział włókienniczy, który tworzy obecnie oddzielną szkołę: — państwową szkołę włókienniczą.

Kulkiem zajęcia gmachu przez sądowy ten potężny przybytek wiedzy mieści się w ciasnym budynku, nie odpowiadającym wymogom techniki nowoczesnej.

Łatwo z tego wywnioskować, że taki stan rzeczy poważnie tamuje rozwój nauki zawodowej, do której ostatnio dąży lwia część społeczeństwa.

Budowa gmachu sądu okręgowego stała się nieodpartą koniecznością chwili.

Władze centralne oddawna już zajęły się tą sprawą, lecz dotychczas do budowy nie przystąpiono, a to z powodu braku odpowiednich kredytów.

Przy obecnych tendencjach oszczędnościach trudno określić kiedy otrzymamy takie kredyty, lecz z drugiej strony warunki każą przypuszczać, że jest to kwestią najbliższej przyszłości.

Prezes łódzkiego sądu okręgowego p. Kamiński, do którego zwróciliśmy się z prośbą o informacje, oświadczył nam, że sprawa budowy sądu posuwa się w dość szybkim tempie naprzód.

Międzyministerjalna komisja w Warszawie przy rozpatrywaniu projektów na budowę gmachu sądu w Łodzi, przyjęła projekt opracowany łącznie przez dwóch łódzkich inżynierów pp. Stawińskiego i Kabana.

Na posiedzeniu w ministerstwie robót publicznych, w którym wzięli również udział prezes Kamiński i inż. Stawiński

został już ostatecznie przyjęty projekt budowy.

Istnieje przypuszczenie, że ministerstwo robót publicznych, mając na względzie zatrudnienie bezrobotnych, przystąpi do budowy gmachu sądu jeszcze w roku bieżącym.

Nieporozumienie się wyjaśniło.

Robotnicy Szajbiera i Grohmana będą rejestrowani w lokalu fabryki.

Jak już donosiliśmy, w związku z redukcją w zakładach Scheiblera i Grohmana wynikł konflikt między administracją firmy, a zarządem funduszu bezrobocia w sprawie lokalu na terenie firmy dla celów rejestracyjnych.

W związku z tem odbyła się w dniu wczorajszym konferencja, w której brał udział p. Kuliczowski, dyrektor Kokieli i delegacja robotników. Okazało się, że firma źle zrozumiała fundusz bezrobocia, który chciał uzyskać lokal dla rejestracji bezrobotnych nie tylko zredukowanych w tej firmie, zaś firma myślała, że idzie wyłącznie o robotników tych zakładów.

Po dłuższej dyskusji doszło do porozumienia i w piątek rozpoczęło się na terenie fabryki rejestracja pierwszej grupy robotników w ilości 800, do której to czynności firma daje swój personel, a następnie bezrobotni ci zostaną przydzieleni do poszczególnych ekspozytur, gdzie otrzymają zasiłki. b.

Czytajcie

„EXPRESS WIECZORNY“

Tego tylko u nas brak!

Jak domek z kart

może się rozpaść ugoda zawarta między lekarzami a kasą chorych
Przyczyni się do tego kandydatura dr. Szajkowskiego na stanowisko dyrektora kasy.

We wtorek, dnia 19 b. m. odbyło się posiedzenie zarządu kasy chorych.

Przed przystąpieniem do rozpatrzenia poszczególnych punktów porządku dziennego odczytano list związku lekarzy w sprawie ewentualnego powołania na stanowisko dyrektora kasy chorych w Łodzi

d-ra Szajkowskiego, byłego komisarza kasy chorych w Białymstoku.

Sprawa ewentualnego powołania dr. Szajkowskiego na naczelné stanowisko w łódzkiej kasie chorych, jest tak pierwszorzędnej wagi, że należy jej poświęcić nieco więcej miejsca.

Żeby dokładniej zrozumieć wstąpienie związku lekarzy przeciwko temu panu, musimy się cofnąć nieco w przeszłość, t. j. do czasu kiedy dr. Szajkowski był komisarzem kasy chorych w Białymstoku.

Cała jego działalność na tem stanowisku, była

jednym pasmem zatargów, dochodzeń i procesów.

Stosunki te zwróciły wreszcie uwagę posłów tamtejszego okręgu, którzy sprawę tę poruszyli na plenum sejmiku.

W tym czasie prasa białostocka, bez różnicy kierunku i odcieni, prowa-

dziła ostrą kampanję przeciwko dr. Szajkowskiemu.

Głosy prasy i posłów skłoniły sejm do wyłonienia

specjalnej komisji śledczej, celem której, było zbadanie postępowania dr. Szajkowskiego.

W związku z tem dr. Szajkowski wytoczył redaktorowi „Dziennika Białostockiego“ sprawę o znieważenie i obrazę w druku t. j. z artykułu 533 k. k.

Sprawa ta wzbudziła w swoim czasie istną sensację.

Do rozprawy wezwano 50 świadków.

Po stronie d-ra Szajkowskiego stawali adwokat tej mary, co Ettinger (syn), Nowodworski itd.

Rozprawa trwała 2 dni, poczem sąd uwolnił redaktora „Dziennika Białostockiego“ od winy i kary.

Wobec powyższych danych zupełnie zrozumiałem jest postępowanie związku lekarzy, który nadesłał oficjalny list z prośbą,

by zarząd kasy chorych, poważnie zastanowił się nad ewentualnym zaakceptowaniem kandydatury d-ra Szajkowskiego na dyrektora kasy chorych w Łodzi, ze względu na mogące stać w tym miejscu komplikacje.

Swego czasu dr. Szajkowski znany był ze swego

nieetycznego postępowania względem lekarzy kasowych,

których traktował niżej wszelkiej krytyki.

Znany był również z tego że wszelkie wystąpienia związku pracowników i lekarzy w kwestji dodatków i podwyżek odrzucał bez wysłuchania.

List związku lekarzy kończy się przypomnieniem, że

zarząd łódzkiej kasy odrzucił w roku ubiegłym ofertę d-ra Szajkowskiego i choćby z tego względu nie powinien jej akceptować obecnie.

List ten wywołał na posiedzeniu zarządu kasy chorych istną burzę.

Członkowie P. P. S. i N. P. R. uważali nawet, że list powyższy jest wtrącaniem się lekarzy do kompetencji zarządu, jest zabieraniem głosu bez upoważnienia i proponowali, żeby orzec nad nim do porządku dziennego.

Jedynie w obronę lekarzy stanął radny Millman, który przypomniał, ile wysiłków kosztowało zawarcie umowy głównej z lekarzami i ostrzegł, że powołanie d-ra Szajkowskiego na stanowisko dyrektora może mieć zgubne skutki, choćby ze względu na jego traktowanie pracowników kasy.

— Lekarze są obecnie bardzo przychylnie względem kasy chorych usposobieni — inowil r. Millman. — Są jednostki, które może postępują nieco nielojalnie, ale reszta bezwzględnie jest życzliwie dla tej instytucji usposobiona.

— Jeśli oni są w stosunku do nas lojalni, my, musimy im również iść na rękę.

Następnie r. Millman przytoczył fakty, że

dr. Szajkowski doprowadził białostocką kasę do ruiny.

W głosowaniu, wszystkimi głosami przeciwko jednemu, odrzucono list związku lekarzy.

Następnie, komisja rozjemcza dla lekarzy rozważała sprawę 3 lekarzy kasowych dr. Szajerowicza, Rzbrowicza i Landaua, oskarżonych o

nieodpowiednie zachowanie się względem ubezpieczonych.

Komisja złożona z 2 członków zarządu, 2 lekarzy i „superarbitra“ sen. dr. Kopsińskiego, uchwaliła

uniewinnić wszystkich urzecz.

Przeciwko temu wystąpił ostro p. Kazimierzczak, który żądał powtórnego rozpatrzenia tych spraw przez zarząd.

Wywiązała się dość ożywiona dyskusja, przyczem wskazano p. Kazimierzczakowi, że na zasadzie paragrafu 90 ustawy, w sprawach podobnych można się odwoływać od postanowienia zarządu do komisji rozjemczej dla lekarzy, czyli ta ostatnia w razie istnienia takich spraw, jest instancją najwyższą.

Następnie przystąpiono do rozpatrzenia sprawy wyplat.

Referował ją wicedyrektor Szustej, który wyjaśnił, że odbył konferencje ze wszystkimi pracownikami kasy chorych i postawił im następującą propozycję:

Zarząd kasy chorych obowiązuje się co tydzień, po potrąceniu kosztów lekarstw wypłacić z pozostałych sum wszystkim pracownikom bez wyjątku.

Nie wszyscy pracownicy zgodzili się jednak z tą propozycją.

Po referacie głos zabrał radny Millman, który napiętnował dziwną politykę zarządu kasy.

Pracownicy biurowi są specjalnie uprzywilejowani nie należy im się bowiem nic, podczas gdy lekarzom i farmaceutom należy się pensja za 2 miesiące.

Zarząd nad sprawą tą długo się nie zastanawiał i prawie jednomyślnie postanowił

dotychczasowego systemu wyolat nie zmieniać. W.

Partyjna polityka magistratu była powodem zaprzepaszczenia robót kanalizacyjnych.

Pan Darowski oświadcza, iż przeciwstawi się tym zgubnym metodom z całą stanowczością.

P. wojewoda Darowski wezwał do siebie przedstawicieli okręgowej komisji związków zawodowych oraz polskich związków na konferencję w sprawie robót publicznych projektowanych przez komitet obywatelski pomocy bezrobotnym.

Na zaproszenie przybyli do województwa z o.k.z.z. pp. Danielewicz i Kałużynski a z polskich związków poseł Michalak i p. Kazimierzczak.

Na wstępie p. wojewoda Darowski przedstawił

plan zatrudnienia bezrobotnych i oświadczył, że dążeniem komitetu jest odciążenie skarbu państwa i możliwe zmniejszenie bezrobocia.

Przy sposobności p. wojewoda wskazał, że prace kanalizacyjne, które w ubiegłym roku prowadził magistrat były niżej wszelkiej krytyki, nie były one planowo prowadzone, wskutek czego robo-

tnicy kanalizacyjni byli rozgoryczeni a wszystko to miało źródło w partyjnej polityce obecnego magistratu

nawet przy robotach publicznych.

Obecnie p. wojewoda stara się o kredyty u rządu w celu kontynuowania prac nad budową kanalizacji, lecz nie dopuści do tego, by magistrat nadal prowadził przy tem swą zgubną politykę i sam obejmie pieczę nad tymi robotnikami

i kierownicy robót będą urzędnikami województwa, a nie magistratu, gdyż za pieniądze państwa nie może być uprawiane partyjnictwo przy robotach publicznych.

W dyskusji nad tą sprawą przedstawiciele robotników wyrazili swe przekonanie że w tym wypadku roboty będą produktywniejsze i że angażowani do nich będą robotnicy bez względu na przekonania polityczne. b.

W Warszawie zrobiła furorę piosenka p. t.

ONA MA COŚ...

Niemniejszym powodzeniem cieszy się w stolicy druga piosenka p. t.

POD SUKIENKĄ

Obydwa szlagiery zostaną wykonane przez

JANINĘ KOZŁOWSKĄ

b. wodewilistkę teatru „Nowości“ i

LUDWIKĄ SEMPOLINSKIEGO

wodewilistkę i reżysera operetkowego

w piątek, dn. 22 go b. m. w „CASINIE“

Zycie gospodarcze stanowi całość i nie może być biurokratycznie podzielone na niezależne od siebie resorty.

Na polu polityki cen należy z zadowoleniem powitać pewne celowe kroki p. ministra skarbu Zdziechowskiego.

Zapowiedzi politycznej walki z drożyzną przejęły nas wielką niechęcią, a to z tego prostego powodu, iż nie wierzyliśmy w ich celowość, gdyż zarówno logika, jakoteż praktyka przemawiają przeciwko tego rodzaju metodom.

Wskazywaliśmy wówczas, iż przy zwykłej tendencji dolara przemysł krajowy nie jest w stanie utrzymać dotychczasowych cen, gdyż pewne artykuły techniczne są sprowadzane z zagranicy i muszą być kalkulowane w dolarach. Skoro zaś one wywierają wpływ na kalkulację, to oczywiście jest, iż w miarę postępu kursu dolara musiałyby to odbić się na cenach.

Pozatem pozostawała jeszcze jedna kwestia otwarta.

Wytwórcy rozumieją, iż zysk dla danej dziedziny powinien być stały, t. znaczy utrzymany w złocie. Skoro zaś przy wzroście dolara topniał on automatycznie to oczywiście zrekomensować go było można jedynie w drodze dalszej podwyżki cen.

Trudno potępić to stanowisko podobnie jak trudno jest dać pierwszeństwo interesom gospodarki prywatnej czy też narodowej.

Wprawdzie u nas szafuje się chętnie pojęciem gospodarki narodowej i stawia się rozmaite postulaty. Tem nie mniej należy zakwestionować, czy prywatna jednostka gospodarcza ma rujnować swoje przedsiębiorstwo z tego jedynie względu iż rząd, który powinien być wyrazicielem interesów gospodarstwa narodowego, ujmuje je fałszywie, czy też przez nieudolność, lub chęć przeprowadzenia absurdalnych i nie mających sensu doktryn, podrywa egzystencję jednostki.

Typowym przykładem takiego rządu był gabinet p. Grabskiego.

Co on nawazył, spadło na barki najważniejszego w Polsce resortu — na skarbu państwa.

W ostatnich czasie byliśmy świadkami wzrostu cen w szeregu dziedzinach wytwórczości.

Trzeba przyznać, iż ze względu na ciężki stan gospodarczy kraju, ujawniający się w pierwszym rzędzie w zmniejszeniu siły nabywczej szerokich mas ludności oraz szczupłości rynku pieniężnego, proces wzrostu cen nie przybrał dotychczas poważniejszych rozmiarów.

Tem nie mniej wykazuje stały, aczkolwiek niezbyt wielki wzrost.

Gdy z jednej strony chodzi o uratowanie realności budżetu, z drugiej o zapobieżenie wzrostowi kosztów utrzymania, aby kurs stabilizacyjny dolara kształtował się w ten sposób, iżby otworzył pomyślniejsze warunki dla produkcji, to oczywiście musi być przedsięwzięty szereg celowych koncentrycznie ujętych środków.

Jeden z ostatnich komunikatów ministerstwa skarbu donosi o konferencji p. ministra Zdziechowskiego z przedstawicielami przemysłu papierniczego, fabryk celulozy i cementowni.

Przedmiotem rozmów była kwestja obniżenia cen przez te dziedziny wytwórczości. W najbliższym czasie rozpoczną się rokowania z przemysłem cukrowniczym.

Konferencje te posiadają tę zaletę, iż minister skarbu stara się skoncentrować w swoim ręku całą politykę gospo-

darczą rządu, t. j. działa w ścisłym porozumieniu z ministerstwem przemysłu i handlu i rolnictwa.

Niezawodnie w najbliższym czasie przyciągnie do współdziałania również minister skarbu stara się skoncentrować trudnem, ze względu na konieczność prowadzenia samodzielnej kalkulacji przez nasze drogi żelazne.

Pozatem bardzo ważnym czynnikiem jest koordynacja poczynań z Bankiem polskim.

Niejednokrotnie na tych łamach wskazywaliśmy, iż bardzo dużo u nas grzeszy się przez to, iż Bank polski w swej polityce kredytowej zupełnie nie uwzględnia interesów gospodarki narodowej, a wytwarza abstrakcje obrony kursu waluty, jakgdyby to było czemś zupełnie odrębnym i nie związanym z całością organizmu gospodarczego.

Jeśli obecnie można skonstatować uścisłowania, które zarzuciły ten błędny kierunek, to należy z tego powodu wyrazić szczerze zadowolenie.

O ile chodzi o przemysł papierniczy, to zwykła cen została wywołana przez fabrykę celulozy. Obecnie rząd o ile dościsła nas słuchy, zagwarantował fabryce celulozy dostawę taniego drzewa

z lasów rządowych pod tym warunkiem, iż obniży cenę celulozy, dostarczanej papierniom.

W ten sposób możnaby było również zażądać od papierni obniżenia cen, na tej podstawie, iż będą mogły nabywać tańszy surowiec.

Ceny celulozy dotychczas fakturowane były w dolarach, o ile zaś rząd dostarczać będzie drzewo po niezmiennych cenach złotych, to oczywiście w papiernictwie ryzyko walutowe zmniejszy się, co tem samem zagwarantuje stałość cen.

Oczywiście sprawy tak nie można stawiać gdy chodzi o przemysł bawełniany, który w zupełności opiera się o surowiec i zagraniczne środki techniczne. Tem nie mniej można powiedzieć, iż skoordynowanie poczynań rządowych z polityką kredytową banku emisyjnego mogłoby dać bardzo poważne rezultaty.

Z tego względu należy powitać poczynań p. ministra skarbu, który stara się nie tylko o skoncentrowanie rządowej polityki gospodarczej, ale o rozwiązanie konkretnych zagadnień z przedstawicielami wytwórczości.

Dr. Leszek Kirkien.

Zabezpieczenie pracowników umysłowych na wypadek bezrobocia dotyczy zakładów, zatrudniających ponad 5 pracowników.

Dnia 3 stycznia 1926 roku weszła w życie ustawa z dnia 28 października r. 1925 z mocą obowiązującą od dnia 3-go maja 1925 r., która rozciąga obowiązek ubezpieczenia na wypadek bezrobocia i na pracowników umysłowych, za których uważani są wszyscy pomocnicy handlowi, jak ekspedjenci, buchalterzy, korespondenci itp.

Obowiązkowi ubezpieczenia nie podlegają ani robotnicy, ani pracownicy umysłowi w zakładach o mniej jak 5 pracowników.

Zabezpieczeniu nie podlegają ci pracownicy umysłowi, których zarobek miesięczny przekracza 500 złotych.

Innym, jeżeli zarobek ich wynosi więcej niż 8 złotych dziennie t. j. zł. 240. — miesięcznie (wolni zł. 150. —), bierze się za podstawę obliczenia wkładki zabezpieczeniowej zł. 240. — Jeżeli zaś wyno-

si mniej niż 8 złotych dziennie, oblicza się wkładkę od faktycznego zarobku.

Wkładka ubezpieczeniowa wynosi 2 i pół proc. pobieranej płacy, z czego 1 proc. opłaca pracownik przez potrącając, dokonywane przez pracodawcę przy wypłacie zarobku, a 1 i pół proc. obowiązuje jest płacić pracodawca z własnych funduszy.

Pracodawca obowiązany jest włożyć wkładkę ubezpieczeniową za każdy miesiąc z dotu najpóźniej do dnia 20 następnego miesiąca do biura zarządu O.F.B. przy każdym państwowym urzędzie pośrednictwa pracy.

W razie niewpłacenia wkładki pracodawca może być w drodze administracyjnej skazany na 200—1000 złotych z zamianą na areszt do 4 tygodni. Odwołać się można do sądu pokoju za pośrednictwem władzy, która orzeczenie wydała, żądając rozpatrzenia sprawy przez sąd.

Sp. akc. N. Eitingon i S-ka wypuściła nową emisję akcji na sumę 4 milionów dolarów

W grudniu ubiegłego roku amerykańska centrala ubezpieczeń sp. akc. N. Eitingon i S-ka wypuściła na giełde nowojorską za pośrednictwem Smith Banku w Chicago nową serię akcji na ogólną sumę 4 mil. dolarów.

W ciągu dwóch godzin subskrypcja tej emisji przekroczyła czterokrotnie sumę akcji.

Obecnie kapitał zakładowy firmy Schild-Fitzner Company, t. j. w Nowym Jorku wynosi 17 milionów dolarów. Według nieoficjalnych informacji podanych przez niektóre dzienniki nadmieniamy, że firma Eitingon nie zamierzała wypuścić ponad 4 mil. akcji i że sumy płynące z subskrypcji nie zostaną użyte dla miejscowego oddziału który jest filją nowojorskiej firmy i jako taki nie może otrzymywać kredytów z własnej centrali.

Kto nie płac?

Biuro ochrony kredytu przy stowarzyszeniu kupców, m. Łódź informuje nas o zawieszaniu wypłat własnych zobowiązań wekslowych przez następujące firmy:

W Łodzi: Biulogórski, Cegielińska 49
W Warszawie: Zegelman i Goldberg Nalewki 33. Jest to jedna z największych warszawskich hurtowni wędliniarskich i długiej tej firmy sięgają w Łódź b. znacznych sum.

W Gnieźnie na Pomorzu: Roman Piasecki jest to również b. znaczna hurtownia.

Stowarzyszenie prosi członków o zgłaszanie swych pretensji w powyższych sprawach. Stowarzyszenie wyraża akcję kartą przeciwko kasie pożyczkowo-oszczędnościowej w Janowie za systematyczne wydawanie bez pokrycia oddanych do inkasa frachtów.

Dolar w Łodzi.

W dniu wczorajszym na łódzkim rynku pieniężnym obracano dolarami po kursie 7.50 w płaceniu i 7.53 w żądaniu.

Wczorajem kurs uległ nieznacznej zmianie do 7.52 w płaceniu i 7.55 w żądaniu.

Ruch na rynku panował najzupełniej minimalny.

Tendencja wybitnie słaba. Bank polski na giełdzie urzędowej pokrył całkowite zapotrzebowanie.

Łódzki oddział Banku polskiego przy braku podawców ofiarował za dolara 7.28.

GOTÓWKA.

Dolary 7,30

CZEKI.

Londyn 35,54 — 35,50
Nowy York 7,30
Paryż 27,27 i pół
Praga 21,61
Szwajcaria 141,17 i pół
Wiedeń 102,75

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

Pożyczka kolejowa 116. — 122. —
Pożyczka dolarowa 64,50 — 63,75,
w złotych 470,85 — 463,375
Pożyczka konwersyjna 5 proc. 43,50
8 proc. 100. —
5 proc. obl. Tow. Kred. m. Warszawy, przedwojenne 20,15 — 20,25, w złotych 30. — 31. —

AKCJE.

Bank Dyskontowy 5,05
Bank Zachodni 1
Kijewski 0,09
Chodorów 5,45
Cukier 1,80
Nobel 1,40
Lilpop 0,57 — 0,59 — 0,58
Norblin 0,85 — 0,83
Parowozy 0,19
Starachowice 0,95 — 0,85 — 0,89
Zawiercie 6,25
Borkowski 0,60
Cmielów 0,25
Elektryczność 1,45
Gostawice 1,15
Węgiel 1,55 — 1,53 — 1,54
Cegielski 0,18
Modrzejów 2,25
Ostrowiecki 4,20 — 4,25
Rudzki 0,90 — 0,87
Zyrardów 7 — 6,90 — 7
Jablkowski 0,09
Haberbusch 5,20

NOTOWANIA ZŁOTEGO.

Za 100 złotych:
Londyn 36,50
Zurych 72,50
Berlin noty wieksze 57,27 — 57,79
Drobne 56,71 — 57,29
Wypłaty na Warszawę 57,45 — 57,75
Na Katowice 57,35 — 57,65
Na Poznań 57,45 — 57,75
Gdańsk 71,16 — 71,34
Wypłaty na Warszawę 71,04 — 71,21
Wiedeń czeki 97,00 — 97,50
Banknoty 96,25 — 97,25.

GIEŁDY ZAGRANICZNE.

Gdańsk, 20 stycznia
100 złotych 71,16 — 71,34
Czek na Londyn 25,20 i pół.
Telegr. wypłata na Berlin 123,346 — 123,654
Na Warszawę 71,04 — 71,31
Paryż, 20 stycznia
Londyn 129,89
Nowy Jork 26,88
Belgia 121,55
Hiszpania 378.
Włochy 103,30.
Szwajcaria 517,50
Dania 663.
Holandia 1073.
Szwecja 716.
Rumunia 11,80
Wiedeń 3,78

Dziś wielka europejska premiera!!

W kino-
teatrze

REDUTA

Początek 4.30
ost. seans o 10 w.

Passe-partout i bilety ulg. nieważne

CHARLIE CHAPLIN

w najświetniejszym filmie świata

CHARLIE

CHAPLIN

GORĄCZKA ŻŁOTA

10-cio aktowym wesołym dramacie produkcji 1925 r.
!!Orgja śmiechu i łez!! Obraz włas. „HYNOR“ LTD LONDON.

To, czego wyczekują z upragnieniem Londyn, Berlin i Wiedeń!

To, co od szeregu miesięcy jest najsensacyjniejszym widowiskiem Ameryki i Paryża!!

Obraz, który od szeregu miesięcy jest na ustach prasy całego świata!!
Wesoły dramat i tragiczna komedia!

Lecznica „VITA“

lekarzy specjalistów dla przychodzących chorych — przy ul. Piotrkowskiej 45, Tel. 47-44 — Przy lecznicy laboratorium bakteriologiczne na miejscu, gabinet fizykajnej terapii, poradnia dla matek, gabinet lekarsko-dentystyczny.

Choroby wewnętrzne:
Dr. Dawidowicz (spec. chor. płuc) 11-12 i 3³⁰-4³⁰
Dr. Itelson (spec. chor. przemiany materji i krwi) 3³⁰-4³⁰
Dr. Krzyżek (spec. chor. serca) 6-7³⁰
Dr. Uryson (spec. chor. przewodu pokarmowego) 4³⁰-6³⁰

Choroby chirurgiczne:
Dr. Dobulewicz 5³⁰-7 środy, czwartki i piątki
Dr. Kantor 6-7 sobota, poniedziałek i wtorek
Dr. Kunig 2-3³⁰

Choroby kobiece i akuszerja:
Dr. Maczewski 12-1
Dr. Pogorzelski 5-7
Dr. Raitier-Kurlańska 3-4
Dr. Szwalcer 10³⁰-11³⁰ prócz sobót i od 4-5 prócz czwartków

Choroby dzieci:
Dr. Kapański 5-6, wt. czw. i sob 12³⁰-1³⁰
Dr. Józef Kon 3-4, wt. i piąt. 10 11³⁰ sob. 11-12
Dr. Samet-Mandelsowa 4-5, poniedz. środ., czw., i sob 10³⁰-11³⁰

Choroby skórne, weneryczne i motzopliowce:
Dr. Eukert 12-2³⁰
Dr. Łagunowski 2³⁰-3 i 5-7

Choroby oczu:
Dr. Ign. Margolis 12-1 i 5-7

Choroby gardła, nosa i uszu:
Dr. Żebrowski 9-10 i 7-8
Dr. Mazur poniedz. środa, piątek 2³⁰-3³⁰, wtorek, czwartek, sobota 4-5³⁰

Choroby nerwowe:
Dr. Urbach 9-11 i 7-8

Choroby zębów i jamy ustnej:
Lekarze-dentyści: Rozen 9-11³⁰, Rotenberg 11³⁰-2, Halpern 3-5³⁰, Gerowowa 5³⁰-8

Laboratorium: bakteriologiczno-chem.
Dr. Żurkowski 5-7

Roentgen. Szczepienie ochronne przeciw szkarla tyfie. Operacje i opatrunki. Wizyty na mieście.

„DOM DZIECIĘCY“

przy Gimnazjum
M. HOCHSTEINOWEJ

w Łodzi, Wólczańska № 23

Zajęcia popołudniowe pod kierownictwem
D-rowej Langerowej.

SALA FILHARMONJI

DZIŚ, dn. 21 JUTRO, dn. 22-go stycznia, o godz. 8.30 w.ecz

Tylko dwa koncerty

CHÓRU UKRAIŃSKIEGO

pod batutą **Dymitra KOTKO**

W programie: Ukraińskie narodowe pieśni psalmy, kanty, kolendy, Ukraińskie dumki oraz śmiechy ludowe.

Bilety od 1 zł. do 5 zł nabywać można w kasie Filharmonji od godz. 10 i pół do 1 i pół i od g. 3 i pół do 7-ej wiecz.

Zawiadomienie.

Niniejszym podajemy do wiadomości Sz. Publiczności, iż z dniem dzisiejszym zostaje otwarty nowourządzony zakład tryzjerski damski i męski przy ul. Piotrkowskiej 25 w podwórzu (drugie wejście z ul. Cegielnianej 30) przez długoletnich pracowników firm. A. Hołodyniaka

Józefa i Stanisława

oraz manicurzystkę **Leokadę**. Polecając się łaskawej pamięci Sz. Klijehtell pozostawiamy z poważaniem **Józef i Stanisław.**

Ważne dla Właścicieli Nieruchomości!!

W czwartek d 21 b. m. o godz. 8 wiecz. w lokalu naszego Stowarzyszenia (Piotrkowska 45) odbędzie się

Zebranie Informacyjne

w aktualnych dla stowarzyszonych sprawach.

Zarząd Il-go Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Łodzi.

Wszyscy mogą się uczyć! Angielskiego i Francuskiego.

Oplata miesięczna tylko zł 7.50. Wykłady, metoda Berlitz, rozpoczyna się 21 b. m. Zapisy codziennie od 6-7 w gimnazjum, Wólczańska 23

Lingwistka **B. Herman-Singerowa.**

Węgiel

w plombowanych workach z dostawą do mieszkań. Gwarantowana jakość gatunek i waga. Punktualna dostawa.

Jan Koral

ul. Kołojna 2 (róg Sienkiewicza) tel 45-51

Fortepian

firmy Ibach. oraz dywany perskie okazjnie do **sprzedania.**

Wiadomość: Moniuszki 1 m. 12 telefon 4-84.

Due signori

desiderano presidere lezioni della lingua italiana.

Offerte sub „Italiano“ alla amministrazione della „Republika“

Nowo utworzona wykwinna oracownia **SUKIEN** p. i.

„HELENA“

ul. Piotrkowska 191

pierwsza w Łodzi prowadzona pod osobistym kierunkiem długoletniej kierowniczkii pracowni **Bogusław Herse w Warszawie.**

Wykonanie pierwszorzędne. Ceny umiarkowane.

Prof. art.-malarz

Maurycy Trębacz

Piotrkowska 71.

Nowy kurs od Nowego Roku

Wyuczam w przeciągu 6-ciu miesięcy gruntownie rysować i malować.

Cena nauki przystępna.

Najwyższe ceny!

za brylanty, diamenty, perły, złoto, srebro i platynę płaci

ZAKŁAD JUBILERSKI

M. H. LISSAK

Piotrkowska 5.

Kupię plac

Oferety z podaniem ceny i warunków pod lit „A. K.“

Cukiernia N. Jakubowicza

ZAWADZKA 3.

Dziś o godz. 7 w.

Wielki seans mistrza szachowego

p. D. Daniszewskiego,

który będzie grał jednocześnie z 25 przeciwnikami, w tem jedną ślepa partię (bez patrzenia na szachownicę) Zapisy do udziału przyjmuje bufet.

Adolfie, wracaj do Łodzi.

Sprawa weźmie korzystny obrót.

RACHELA.

Tanio, bo w prywatnym mieszkaniu

wszelkiego rodzaju w surowym i gotowym stanie **FUTRA** i. Opatowski, Nowomielska 27 Tel 46-08.

Szkoła Plastyki i Tańców Rytmicznych

Zenobii Janczewskiej

Przyjmuje od Stycznia zapisy na kurs wyższy i niższy. Oplata dla pań pracujących żon, dla uczennic szkół powszechnych 4 i 5 zł. miesięcznie. Dzieci przyjmowane od 4 lat. Komplet gimnastyki higienicznej na odduszczenie (dla pań mężatek). Lekcje solowo planyki i tańca rytmicznego. Zapisy w poniedziałki i czwartki od 6 do 9 g. Gdańska 29, prawa of. I p. oraz we wtorki i piątki od 5 do 9 g. Piotrkowska 84, prawa of. I wejście, II piętro.

Dr. med. BRAUN
 Południowa Nr 23
 telefon 40-26
 Specjalista chorób
 skórnych wene-
 rycznych Leczenie
 światłem Lampy
 kwarcowa
 Przyjmuje
 od 8—12
 i od 5 do 8

Dr. med. L. IMICH
 Specjalista choroby
 uszu, nosa i gardła
 ul. 6-go Sierpnia 3
 Tel. 19-23
 Przyjmuje od 1—2
 i od 5—7 wiecz.
 813

Dr. med. L. Prybulski
 Choroby skórne
 włosów wenerycz-
 ne moczościowe
 Leczenie światłem
 Lampa kwarcowa
 promieniami
 Rentgena
 Zawadzka Nr
 Telefon Nr 25-38
 Przyjmuje od 9—12
 od 5—8
 Dla pań od 4—5
 Dla pań oddzielnie
 poczekalnia

Dr. med. S. KANTOR
 Specjalista chorób
 skórnych wene-
 rycznych i włosów
 Gabinet Rentgena
 i światło-lecznicze
 ul. Piotrkowska 144
 róg Ewangelickie
 Tel. 29-45
 Przyjmuje od 8—11
 i 6-8 Dla pań od-
 dzielnie poczekalnia
 od 5-6 po

Dr. med. LUBICZ
 Cegielniana 43
 Tel. 41-32.
 Choroby skórne i
 weneryczne Leczenie
 światłem sztucz-
 nym światłem wy-
 tynowym
 Przyjmuje od
 od g. 9 do 11
 i od 5—8.

Dr. med. SOMMER
 ul. 6-go sierpnia
 (Benedykta) 16.
 Chor. skórne (wło-
 sów) dróg mocz-
 i koblące.
 Od 9—1, 6—8
 dla pań 4—6

Dr. MARJA LEWINSONOWA
 Choroby skórne
 weneryczne i
 moczościowe
 (kobiety dzieci)
 Cegielniana 6
 Telefon 48-63.
 Przyjmuje od 11-12
 do 4—6 wiecz.

Dr. W. Balicka
 Choroby skórne
 i weneryczne.
 Przyjmuje od 11—12
 od 3—6 tylko
 kobiety

Dr. med. M. GLAZER
 Chor. skórne
 i weneryczne.
 Przyjmuje od 8—10,
 4—6 i od 7—9 w.

Dr. med. Zeligsonowa
 Akuszeria
 chor kobiece
 weneryczne (kob.)
 usuwanie włosów
 na twarzy elektro-
 liza
 ul. 6 Sierpnia 1
 od 1 do 4-ei.
 Niezamożnym
 ustępstwa.

BATIK!
 Art. malarz
 przyjmuje roboty
 wewnątrz i na zewnątrz
 w zakresie
 sztuk stosowanej
 (batik na jedwabiu
 w drzewie, malowa-
 nie na materiałach)
 Uczy również batiku
 Ceny przystęp-
 ne. Narutowicza 16
 IV p. m. (Wschod-
 nia 76) 797

odstąpię zaraz dwa pokoje
 z korytarzem i sze-
 piero z oddzielnym
 wejściem w centrum
 miasta przy ulicy
 Piotrkowskiej Ofer-
 y pod „H 7”
 801-24

2 pokoje umeblowane
 na biuro do wynaj-
 ęcia, parter, front,
 telefon i elektrycz-
 ność.
 Oferty pod „Cen-
 trum” do adm. „Re-
 publiki”. 792-21

Kupuję
 różne używane me-
 ble, dywany, futra
 garderobne maszyny
 do szycia i różne
 sprzęty domowe
 Pięc. najwyższe
 ceny A. Waicman,
 Narutowicza (Cegiel-
 nia) 19, s. lep star-
 zych mebli.
 60-21

Elegancki umeblowany pokój
 w pierwszorzędnym
 domu do wynajęcia
 od zaraz.
 Wszelkie wygody:
 elektryczne oświe-
 tlenie, kapielowna,
 centralne ogrzewa-
 nie etc.
 Aleja Kościuszki 57
 m. 18.

**Rutynowana nau-
 czycielka udziela
 lekcji
 angielskiego**
 pojedynczo i w kom-
 pletach.
 Warunki przystępne
 Janina Mandelort
 Sienkiewicza 102.

Przedmowa
 „Ilustrowanej Republiki”
 wraz z ilust. dodatkiem niedzielnym „Nowa Panorama”
 w Łodzi 4 zł. 20 gr. miesięcznie. — Z Amielcowa
 5 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zagranicą 7 zł. 20 gr. miesięcznie
 Odnoszenie do domu 30 groszy miesięcznie (drożej). Za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odpowiada. Droższe 10 gr. Poszukiwanie pracy 5 gr. Najmniejsza 50 gr.

V Urząd Skarbowy podatków i opłat skarbowych w Łodzi.
 Ul. Skwerowa № 1

OGŁOSZENIE.

V Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych w Łodzi podaje niniejszym do ogólnej wiadomości, że na pokrycie zaległych podatków Skarbowych odbędzie się publiczne licytacje w dniu 28 stycznia 1926 r. między godz. 10 rano a 4 po południu ruchomości, zajętych u niżej wyszczególnionych dłużników:

1. Abramson A., Piotrkowska 64, 10 szt. tow. wełn. (boston).
2. Akawie A. I., Piotrkowska 56, 5 bel papieru kanc. i 1,000 tuz. zeszyt.
3. Alter Szymul, Piotrkowska 68, 23 palta dzieciń. i 43 palta damskie
4. Aurbach B-cia S. A., Piotrkowska 38, 50 szt. szewiotu damsk. półwienian.
5. Alter M., Południowa 5, 500 but. likieru i wina.
6. Böhm Herman, Piotrkowska 56, 50 szt. zefiru w różnych kolorach i 50 szt. białego płótna.
7. Birnbaum, Piotrkowska 58, 100 paczek przedzy bawełn. białej
8. Bogdański Edmund, Narutowicza 25, 30 skrzyń likieru.
9. Bajgelman Herman, Moniuszki 1 urządzenie sklepowe.
10. Cielecki W., Piotrkowska 68, 20 szt. łóżek metalowych z materacami angielski fason.
11. Cukierman A., Piotrkowska 66, maszyna do pisania fir. „Adler”, dwa biurka, dwa stoliki, kasa ogniotrwała i 100 tuz. pończoch i skarpetek bawełn.
12. Chwat Herman, Wschodnia 72, 8 szt. bostonu.
13. Futerman S., Piotrkowska 54, 20 kółder wełn., 50 kocy i 250 metrów chodników.
14. Futerman B-cia, Traugutta 2, 3,000 kilo szpagatu.
15. Fisz Judel, Cegielniana 36, 300 szt. towaru.
16. Grosman Wolf, Narutowicza 1, 100 szt. towaru wełnianego.
17. Goldamer Otto, Kilińskiego 76, kasa ogniotrwała, 2 maszyny do pisania i 1 maszyna parowa.
18. Grvnsztein Majer, Reznik M. i S-ka, Wschodnia 42, 15 szt. manufaktury, kasa ogniotrwała.
19. Gotthelf B-cia, Szezynger i Waldman, Cegieln. 46, 400 paczek przedzy.
20. Hajda Hana, Piotrkowska 62, 15 szt. flaneli w różnych kolorach, 70 szt. towaru bawełn. (wawelu) 30 szt. towaru pościelowego i 50 szt. towaru.
21. Herszkowicz Sz., Piotrkowska 70, 100 sztuk towaru wełnianego.
22. Kleinman B-cia, Piotrkowska 54, 20 sztuk towaru wełn. (kamgarn).
23. Kon A. E., Piotrkowska 66, 250 paczek przedzy bawełnianej.
24. Kozanecki T. i S-ka, Przejazd 42, 30 metrów owsa i 15 mtr. otrąb.
25. Langnas, Goldblum i Zajaczkowski, Sienkiewicza 3-5, 500 szt. chustek.
26. Landsberg, Littenfeld i Redel Pr., Narutowicza 6, 2 kredensy dębowe.
27. F-a „Labor” wł. Pieprz i Gliksman, Piotrkowska 80, urządzenie biurowe
28. Liberman H. M., Węgłowa 5, 2,000 korcy węgla.
29. Lewkowicz B. P., Piotrkowska 50, 20 szt. towaru wełnianego.
30. Moszkowicz i Rajchman, Piotrkowska 38, 50 szt. zefiru i 10 szt. satyny.
31. Markus S. i Wilk W., Pr. Narutowicza 9, 75 szt. tow. półwełn.
32. Pluczek Juda, Piotrkowska 38, 10 szt. tow. wełn. i 15 szt. towaru półwełnianego ubranowego.
33. Rabinowicz Sz. Ch., „Kódzka Manufaktura”, Piotrkowska 60, 100 sztuk manchesteru i 400 szt. barchanu.
34. Rozenblatt S., Piotrkowska 46, 5,000 kilogr. żelaza.
35. Rottenberg Aron, Traugutta 16, 1,000 but. wódki i 50 but. likieru.
36. Rozencewicz, Traugutta 2, 20 sztuk towaru półwełnianego.
37. Szydłowski M., Gdańska 38, udziałowiec firmy Wajzman i Szydłowski, pianino i meble.
38. Szpiro S., Altman i Abbe, Piotrkowska 48, 30 szt. tow. damskiego.
39. Sandzer Sz., Piotrkowska 38, kasa ogniotrwała, 150 szt. chustek wignolowych i 100 metrów płótna krawieckiego.
40. Słomnicki i Berger, Piotrkowska 58, 21 sztuk towaru.
41. Szpicher S., Piotrkowska 44, 5 szt. towaru wełnianego.
42. Szmulewicz B-cia i A. Pohl, Węgłowa 7, 2,000 korcy węgla, 1,000 korcy orzechu i 1,000 korcy mialu.
43. Szmulowicz Izrael, Piotrkowska 52, 109 szt. towaru.
44. Szwarcowski Wolf, Pr. Narutowicza 36, 10 łóżek żelaznych.
45. Tenenbaum M., f-a „Kosmos”, Piotrkowska 60, 150 szt. mydła toaletow.
46. Trokman i Żelichowski, Piotrkowska 38, 20 szt. towaru.
47. Wolrauch M., Piotrkowska 38, 200 paczek przedzy.
48. Wajdenmajer i Szymański, Przejazd 22, 2 konie z uprzężą.
49. Złahn, Weksler i Sirowski, Piotrkowska 62, 10 szt. tow. półwełn.
50. Zonenberg Z., Piotrkowska 58, 5 szt. tow. wełnianego.

Zajęte ruchomości są do obejrzenia w dniu sprzedaży u wymienionych dłużników na miejscu licytacji.

KIEROWNIK URZĘDU: (-) W Sobieraj.

RESTAURACJA „HOTELU MANTAUPEL”
 poleca znanej przedwojennej dobroci **Śniadania, obiady, kolacje**
 Piwa: oryginalne piłażekkie „Przedziół”, jakoteż
PILZEŃSKIE I MONACH JSKIE PIWA
 z browaru Suke K. Anst. dia w miejscu
 Piwnice zaopatrzone w najlepsze krajowe zagraniczne trunki w wielkim wyborze.
 Co wieczór przygrywać będzie pierwszorzędny kwartet solowy, a w niedziele i święta również podczas obiadu.
 W czwartki i niedziele — **FLAKI**,
 Z poważaniem
JÓZEF ETYKOWSKI
 Kierownik Jużusz Tamme

Ostatnie 3 dni!
 Zamknięte Wystawy Hygienicznej „TOZ” nastąpi nieodwołalnie w niedzielę d. 24-go.
Spieszcie tedy na wystawę: póki czas!
 Prócz objaśnień stałych rekarzy demonstratorów odczyty wygłoszą
 Czwartek dn. 21 g. 8 w. Dr. H. Różaner p. i. Znaczenie wychowania i propagandy w walce z chorobami wenerycznymi.
 Piątek dn. 22 g. 8 w. Dr. J. E. H. Kruza o zag. chorób.
 Sobota dn. 23 g. 8 w. Dr. S. Szmerg: Rola oka w zaboronach.
 Niedziela dn. 24 g. 8 w. D. L. Szymant: Od czego zależy zdrowie człowieka
 Wystawa otwarta od 10—2 i od 4—6 wiec.

Eau de Cologne Triple Extrait
Angelus
 bije swą jakością najlepsze wyroby zagraniczne
ZADAC WSZĘDZIE

Generalne przedstawicielstw. na województwo Łódzkie i Kieleckie
N. Herberg, Łódź, ul. Piotrkowska 62.

Właścicielka
Atelier Artistique de Chapeaux
 Narutowicza 3, II piętro front
 poleca demy-sezonowe kapelusze
Zestawiam w swoim atelier komplet uczonienia.
 Kurs od stycznia do maja. 6-21

Ogłoszenia drobne
 Kupon sprzedaży
 sprzedam pół donu
 murowanego o l
 mieszki i sklen.
 Wiadomość, Pomo-
 ska 130 u Bandela
 593-2.
 plac sprzedam, ul
 Nowosienatorska
 (Pusta) 11 mieszki
 876-
 poszukuje maszyn
 do pisania, P. 24
 dana „Unirewood”
 ewent. „Kempston”
 mało używane, ul
 Szkolna 31, m. par-
 Waslewskiego,
 612-21
 Lokale
 mieszkanie 4, 5, 6
 i pokojowe 1 i 3
 p.p. świeżo remon-
 towane, centrum
 do odstawienia. O-
 nia, Cegielniana 33
 ferty dla „Jana” w
 administracji
 774-24
 pokój umeblowany
 do wynajęcia, front,
 Piłamowicza 11 m. 21
 609-21
 Wzrost małżeństwo
 z jednym 3-let-
 niem dzieckiem po-
 szukuje od zaraz
 i pokoiu z używal-
 nością kuchni. Ofer-
 ty pod „Pokój”.
 831
 pokój umeblowany
 oddaje, Kiliński-
 go 30 m. 1 822

Posady
 potrzebny młody
 wany buchalter
 z dobrą referen-
 cją na wyjazd
 ferty z warunkami
 złożyć do admin-
 stracji Republiki sub
 R. P. 849
 potrzebna służąca
 do restauracji ul
 Piotrkowska 27.
 80-23
 mieszkanie potrzebny
 z dobrej rodziny
 do praktyki kuchar-
 zki, Cegielniana 33
 ferty dla „Jana” w
 Korbndrot 831

Rozmaito
 do reżnego haftu
 przyjmuję sumie
 jedwabiem i korala-
 mi, a i kacje to-
 ledy i mezeki na
 dzielnie oraz zna-
 zen e takowej, fi-
 let na kapy stary
 franki i poduszki
 Ceny niskie, warun-
 ki d. goone, Margu-
 les, Kilińskiego 40
 I piętro, front.
 730 21
 przyjmuję do robo-
 ty sukna, prze-
 róbki i dziecinne.
 Arneker, Piac Wol-
 ności 2, parter.
 759-21
 poszukuje 500 2000
 dolarów na w-
 soki procent na
 przeciąg dwóch
 miesięcy pod gwa-
 racją. Oferty pod
 „Dolary”. 833
 poszukuje ws. ołn-
 ka ze skł. pem i
 ołwka d. 00 do
 100 dolarów do
 większego dobrze
 prosperu. Jego
 przed. reitorstwa
 samochod. w go.
 Oferty pod „Frank-
 pol”. 82

Wzrost wychowanie
 student udziela lek-
 cji w zakresie
 gimnazjum, Specja-
 ność polski, mate-
 matyka Konstanty
 nowska 15 m. 31.
 625-22
 STENOGRAFIJ wy-
 ucza wszystkich
 listowne prawie
 bezpłatnie. Instytut
 Stenograficzny,
 Warszawa, Dep. 2
 338-2
 rutynowana nauczy-
 cielka polonika
 udziela lekcji zę-
 ka, literatury i li-
 storji, uczy dykcji,
 poprawia wymowę
 Zachodnia 26 m.
 asiac m. 2na od-
 goz 2-4. 803-24

3 fotografie
 do matrykuty
 lub paszportu
 po cenach
 przystępnych
 u fotografa
L. LAKSA
 ul. Lipowa 9.